

Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Eğitimi

Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası

**BORSA
İSTANBUL**

Yatırıma Değer!

Önemli uyarı: Bu doküman sadece eğitim ve bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve güncel olmayabilir. Buradaki açıklamalar Borsa İstanbul'un resmî görüşünü veya değerlendirmelerini temsil etmemekle olup bağlayıcılığı değildir. Borsa İstanbul, bu dokümana istinaden verilecek kararlardan ve gerçekleştirilecek uygulamalardan dolayı hiçbir sorumluluk kabul etmemektedir ve Borsa İstanbul'a bu dokümandan dolayı bir sorumluluk da yüklenemez. Bu dokümanı inceleyenler belirtilen şartları peşinen kabul etmiş sayılır.

Sorumlu tedarik zinciri kararları ve uygulamaları için Borsa İstanbul'un ilgili Yönerge ve Rehberlerinin güncel versiyonları dikkate alınmalıdır. Anılan dokümanlar için bkz. <https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/415/sorumlu-tedarik-zinciri>

Versiyon: V1
Tarih: 20.12.2021

Ana Başlıklar

- ❶ Piyasa Hakkında Genel Bilgiler
- ❷ Sorumlu Tedarik Zinciri Tarihsel Gelişimi - Programlar & Temel Kavramlar
- ❸ Borsanın şu Ana Kadar Gerçekleştirdiği Sorumlu Tedarik ile ilgili Çalışmaları
- ❹ Borsanın Hazırladığı Sorumlu Tedarik Zinciri Dokümanları
- ❺ Beş Adım Yaklaşımı
- ❻ Borsa İstanbul A.ř. Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi
- ❼ Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönerge
- ❽ İç Kontrol ve Tedarik Zinciri Uyum Görevlilerinin KASA Uygulamasına Erişimi ve Bildirimler
- ❾ Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetimi Yönergesi
- ❿ Bağımsız Denetçinin KASA Uygulamasına Erişimi ve Bildirimler
- ⓫ Yüklümlülere Yaptırım Uygulanabilecek Durumlar
- ⓬ Vaka Örnekleri & CAHRA Tespiti

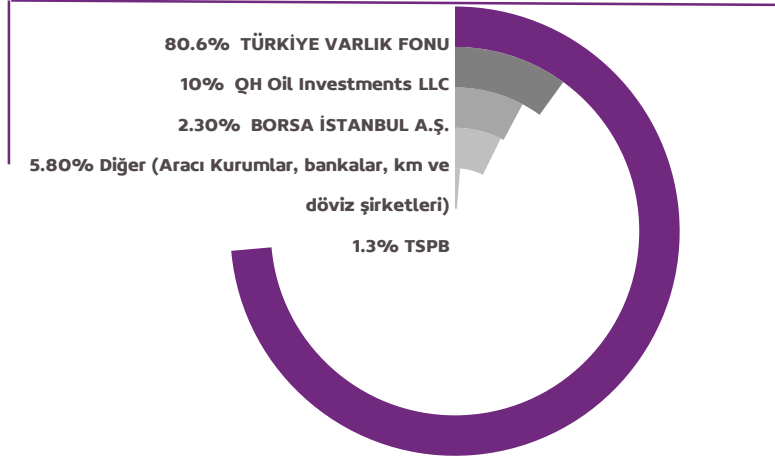
Piyasa Hakkında Genel Bilgiler

Tarihçe, Hissedarlar, Bağlı Ortaklıklar, İştirakler

Kısa Tarihçe

Hisse Yapısı

BORSA İSTANBUL

İştiraklerimiz	Doğrudan Ortaklık Oranı (%)	Dolaylı Ortaklık Oranı (%)
Istanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.	64,18	
Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.	30,10	71,75
Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.	20,00	34,27
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.	30,83	
Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.	15,00	21,80
Ege Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A.Ş.	17,33	19,98
JCR Avrasya Derecelendirme A.Ş.	18,50	
Birleşik İpotek Finansmanı A.Ş.	5,00	
Bakü Borsası	4,76	
Karadağ Borsası	24,43	
Saraybosna Borsası	9,89	16,70
Kırgız Borsası	16,33	

KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI

Kıymetli Madenler Piyasası

Standart / Standart Dışı /
Cevher
Altın - Gümüş - Platin -
Paladyum Spot ve Fiziki
işlemler

Kıymetli Madenler Ödünç Piyasası

Kıymetli Madenlerin belli
bir süre için ödünç alınması
işlemleri

Elmas ve Kıymetli Taş Piyasası

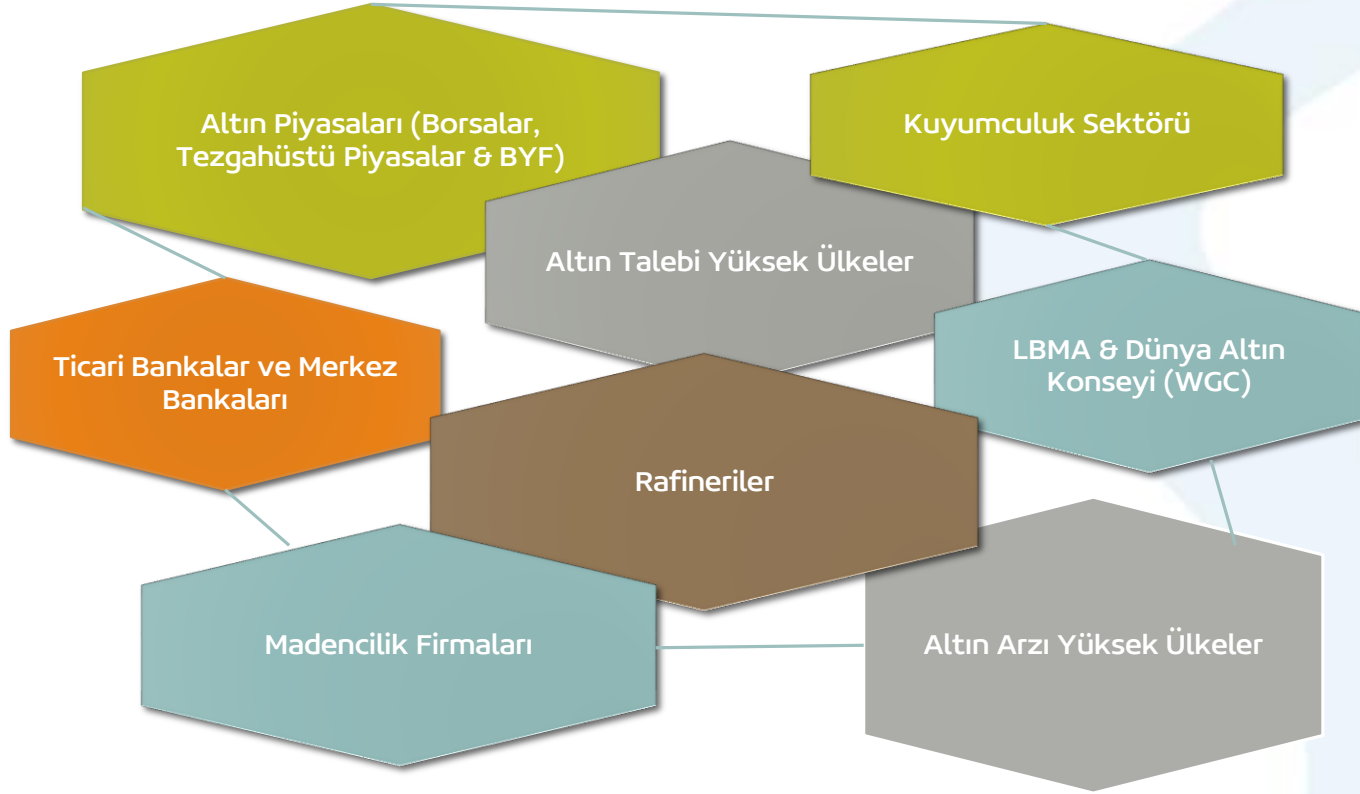
Elmas ve kıymetli taşların
yüz yüze alım-satımı veya
Borsa dışı işlem bildirimini

Üye/Yetkili Sayıları

Ticari Bankalar	Yatırım ve Kalkınma Bankaları	Katılım Bankaları	Kıymetli Maden Aracı Kurumları	Kıym. Maden Üretimi veya Tic. ile İştigal Eden A.Ş	Yetkili Müesseseler	Kuyumculuk Sektörü Şirketleri	Toplam
15	3	6	15	13	22	0	74
10	0	3	0	2	2	0	17
2	0	2	4	6	15	440	469
0	0	0	0	0	0	126	126

Altın Sektöründe Önemli Oyuncular

Dünya Altın Piyasaları

Tezgahüstü Piyasalar

- LBMA (Resmen 1987 ancak 1919'dan beri)
- İsviçre (Zürih) Altın Piyasası (1968 sonrası)
- Dubai Çoklu Emtia Merkezi (DMCC) 2002

Spot Borsalar

- Borsa İstanbul (İstanbul Altın Borsası) 1995
- Şangay Altın Borsası (SGE) 2002

Türev Piyasalar

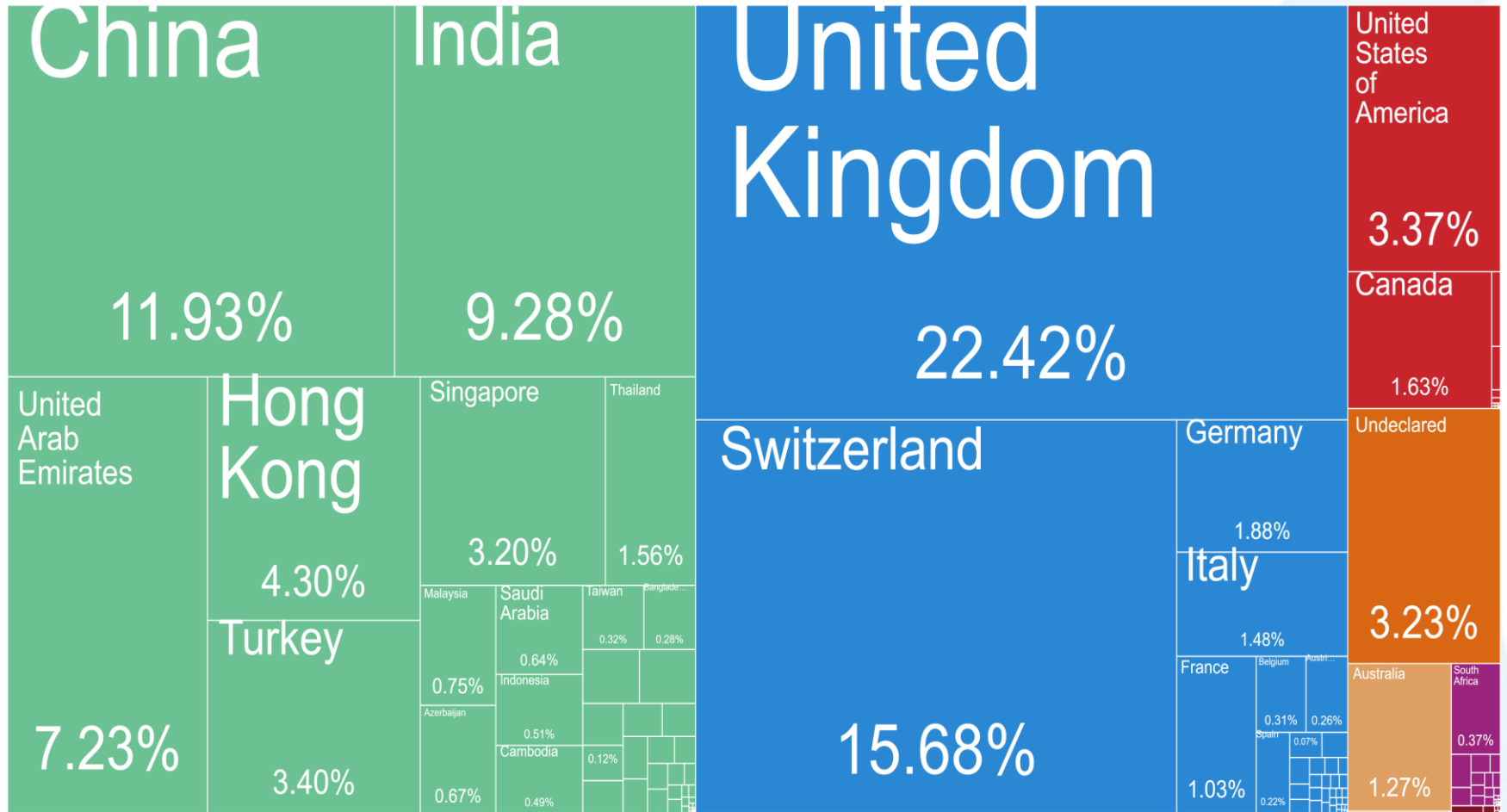
- COMEX (CME GROUP) (ABD-1974)
- Shanghai Futures Exchange (SHFE) ÇİN 1999
- TOCOM (JAPONYA) 1982
- MCX (HİNDİSTAN) 2003
- DGCX (BAE-2005-Altın sözleşmesi SPOT [T+2]- FİZİKİ)
- ICE Futures US

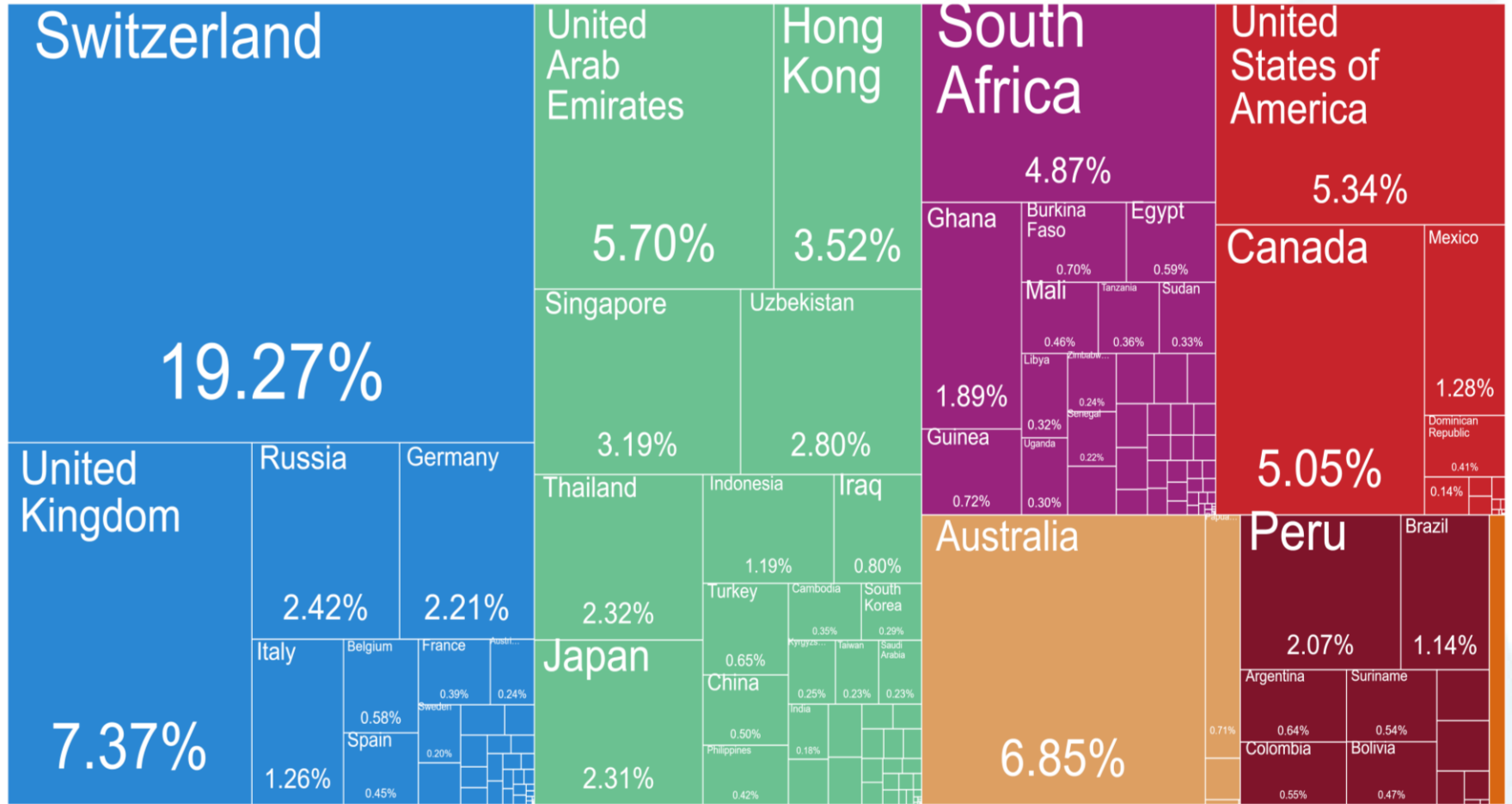
İstanbul Altın
Borsası
Dünyanın İlk
Organize Spot Altın
Borsası

İşlem miktar ve hacimlerini de içeren Kıymetli Madenler Piyasası Aylık Piyasa Raporu için bkz <https://www.borsaistanbul.com/files/aylik-piyasa-raporu.pdf>

Ülkelerin İthal Ettikleri Altınlara Göre Payları (2019)

Ülkelerin İhraç Ettikleri Altınlara Göre Payları (2019)

Standart Kıymetli Maden İthalat Akışı

İthalat Öncesi Bildirim (fiili ithalat tarihinden en az üç iş günü önce)			İthalat Sırasında	İthalat Sonrası
Ödeme Şekli	TPS Onay Aşaması		Fiili İthalat Aşaması	İlgili İthalat Ödeme Yöntemi;
Borsa Üyesi	A) Peşin	Borsa onayına sunulan belge üyenin beyanına istinaden onaylanır.	İthalat öncesi yapılan bildirim ile gerçekleşen ithalat arasından fark olup olmadığı, gerçekleşen ithalatın Rafineri listesinde bulunan rafineri olduğu kontrol edilir.	Peşin ise en geç fiili ithalat tarihinde ilgili ödemenin ihracatçıya yapıldığı, Mal Mukabili ise fiili ithalat tarihinden sonra 60 gün içinde ilgili ödemenin ihracatçıya yapıldığı, Borsaya sunulur. Bedelsiz ise; * Sermaye olarak eklenmek üzere gelen Söz konusu kıymetli madenlerle ilgili sermaye artışına ilişkin belgeler Borsaya ibraz edilinceye kadar kıymetli madenler Borsa tarafından blokede tutulur. * İhracat karşılığı gelen Kıymetli Maden İthalat bilgileri başvuru yapıldığındaki bilgiler ile karşılaştırılır yaklaşık değer hesaplanır.(İhracat tarihi ithalat tarihinden önce olmalıdır.) * DIR (Rafineri Listesinde bulunan Rafinerilerce üretilmiş, Borsa kasasına teslim zorunluluğu yok, sadece bildirim yapılır)
	B) Mal Mukabili			
	C) Bedelsiz * Sermaye Olarak *İhracat Bedeli *DIR			
Borsa Üyesi Olmayan	Dahilde İşleme Rejimi	Borsa TPS onayı aranmaz	İthalat sırasında Borsa kontrolü yoktur	DIR kapsamında 20 kg'ı aşmamak üzere (Rafineri kısıtı ve Borsa kasasına teslimat yok)

Standart işlenmemiş KM yalnızca üyeler tarafından ithal edilebilir. Rafineri, Borsa RL'de olmalıdır. Üye olmayanlar DIR kapsamında 20 kg standart KM getirebilir. Bunlar Borsa'da işlem göremez.

Standart Dışı Kıymetli Maden İthalat Akışı

İthalat Öncesi Bildirim (fiili ithalat tarihinden en az üç iş günü önce)			İthalat Sırasında	İthalat Sonrası
Ödeme Şekli		TPS Onay Aşaması	Fiili İthalat Aşaması	İlgili İthalat Ödeme Yöntemi; Peşin ise en geç fiili ithalat tarihinde ilgili ödemenin ihracatçıya yapıldığı, Mal Mukabili ise fiili ithalat tarihinden sonra 60 gün içinde ilgili ödemenin ihracatçıya yapıldığı, Borsaya sunulur. (KKDF vergisi doğar) Bedelsiz ise; * Sermaye olarak eklenmek üzere gelen Söz konusu kıymetli madenlerle ilgili sermaye artışına ilişkin belgeler Borsaya ibraz edilinceye kadar kıymetli madenler Borsa tarafından bloke tutulur. * İhracat karşılığı gelen Kıymetli Maden İthalat bilgileri başvuru yapıldığındaki bilgiler ile karşılaştırılır yaklaşık değer hesaplanır. (İhracat tarihi ithalat tarihinden önce olmalıdır.) * DIR (Refineri kısıtı ve Borsa kasasına teslimat yok, sadece bildirim yapılır)
Borsa Üyesi	A) Peşin	Borsa onayına sunulan belge üyenin beyanına istinaden onaylanır.	İthalat sonrası Darphane ayar evi raporu alınması ve bu belge ile Borsa Saklama kasasına teslimat gerekmektedir.	
	B) Mal Mukabili			
C) Bedelsiz * Sermaye Olarak * İhracat Bedeli * DIR				
Borsa Üyesi Olmayan	Dahilde İşleme Rejimi	Borsa TPS onayı aranmaz	İthalat sırasında Borsa kontrolü yoktur	DIR kapsamında miktar, Rafineri kısıtı ve Borsa kasasına teslimat yok)

Standart dışı işlenmemiş KM yalnızca üyeler tarafından ithal edilebilir. Üye olmayanlar da DIR kapsamında standart dışı KM ülkeye getirebilir. Bunlar Borsa'da işlem göremez.

Sorumlu Tedarik Zinciri
Tarihsel Gelişimi - Programlar
&
Temel Kavramlar

Sorumlu Tedarik Zinciri

Tarihsel Gelişimi – Programlar 1/4

🌐 Sorumlu Tedarik Zinciri Nedir?

Kıymeti madenlerin saflık, ağırlık ve ayar gibi sadece nicelik, değil, aynı zamanda baştan sona nitelik olarak yasalara uygun şekilde elde edilmesini ve ticaretini öngören düzenlemeler ve uygulamalar bütünüdür.

🌐 İnisiyatifi kim yönlendirmektedir?

OECD gibi uluslararası kuruluşlar bu konuda öncülük yapmaktadır ve hassasiyet göstermektedir. Altın ithalatı, ihracatı ve ticareti açısından ulusal düzeyde ülkemizi ilgilendiren bu konuyla ilgili olarak Avrupa Birliği de katı düzenlemeler yapmaktadır.

Sorumlu Tedarik Zinciri

Tarihsel Gelişimi – Programlar 2/4

⌚ Sorumlu maden tedariki konusunda hassasiyet **Demokratik Kongo Cumhuriyeti**'ndeki fiili durum ve sorunlar sonrasında artmış, önce Birleşmiş Milletlerin konuya ilişkin yerel kararları daha sonra ABD'deki genel bir düzenleme olan Dood-Frank Section 1502'nin 2010 yılında yürürlüğe girmesiyle sorumlu maden tedariki konusu şirketlerin ve OECD'nin gündemine girmiştir.

⌚ OECD ise konuyla ilgili Çatışmalardan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgelerin Madenlerine İlişkin Sorumlu Tedarik Zinciri İçin OECD Uyum Rehberini 2011 yılında yayımlamıştır. OECD Rehberi şirketlerin sorumlu bir şekilde maden tedarik edebilmelerine ve bu madenlerin ticaretini çatışmaları değil barışı ve kalkınmayı destekleyecek biçimde yapabilmelerine yardımcı olacak tüm yöntemleri ve adımları şirketlere sunmaktadır.

Sorumlu Tedarik Zinciri

Tarihsel Gelişimi – Programlar 3/4

⌚ OECD, kurum olarak standartları belirlemekte olup kendisi bir program yürütmemekte ve akreditasyon yapmamaktadır. OECD'nin de kılavuzunu dikkate alarak tarihsel, endüstriyel ve pratik sebeplerle birçok sorumlu maden tedariki rehberi ve programı oluşturulmuştur. Bunların bir kısmı maden üreticilerine (LME gibi) ve/veya rafinerilere (LBMA gibi) yönelikken bir kısmı mücevherat sektörü (RJC gibi) odaklıdır. Responsible Minerals Initiative (RMI)'nin programı ve kılavuzları örnek niteliktedir.

⌚ LBMA **2012** yılında, altın külçeler için küresel ölçekte bir standart olarak bilinen LBMA Good Delivery List'te yer alan tüm rafineriler için zorunlu bir şart olarak uygulanmak üzere Sorumlu Altın Rehberini (RGG) başlatmıştır. LBMA Sorumlu Altın Rehberi OECD Rehberinin tavsiyelerini uygulamak için geliştirilmiştir.

Sorumlu Tedarik Zinciri

Tarihsel Gelişimi – Programlar 4/4

⌚ Avrupa Birliği 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe giren bir düzenleme (“*Regulation (EU) 2017/821 of the European Parliament and of the Council of 17 May 2017*”) ile bazı istisnalar hariç, altın ve diğer bazı madenlerin (3TG) ithalatçılara ve rafinerilere OECD kriterlerine paralel olarak oluşturulan Avrupa Birliği kriterlerine uyma zorunluluğu getirecektir. AB, sorumlu tedarik zinciri programlarından uygun gördüklerini tanıyacak ve bir süre sonra bu programlara uyumu da dikkate alarak bir akredite rafineri listesi yayımlayacaktır.

⌚ Çin’de Çin Ticaret Bakanlığı’nın alt birimi olan CCCMC (Çin Metal & Kimyasal İthalatçıları & İhracatçıları Ticaret Odası) da bu konuda düzenlemeler çıkartmıştır.

Sorumlu Tedarik Zinciri

Temel Kavramlar 1/6

Due diligence (Genel anlam)

Gerekli özeni göstererek hareket etme ve bir karar vermeden önce bir konuyu araştırma anlamına gelmektedir. Diğer bir deyişle, bu devam eden, proaktif ve duyarlı bir süreç olup bu yolla şirketler tedarik zincirlerindeki riskleri tanımlayabildiklerine, yönetebildiklerine ve rapor edebildiklerine emin olmak için sistemler ve süreçleri devreye sokarlar. Due Diligence madenlerin çatışmasız durumu hakkında % 100 kesinlik sağlamayı amaçlamamıştır, ancak mevcut bilgilere dayanarak riski belirleme, önleme ve azaltma süreçlerine odaklanma söz konusudur.

Uyum (Uyum Yönergesindeki tanım)

Yükümlülerin ticari karar alma ve risk yönetimi sistemlerinin ayrılmaz bir parçası olarak faaliyetlerinden ve tedarik sistemlerinden kaynaklanan fiili ve potansiyel olumsuz etkilerini belirleyebilmelerini, önleyebilmelerini, azaltabilmelerini ve bunlar için hesap verebilmelerini sağlayan, süreklilik arz eden, tüm faaliyetlerinin ilgili mevzuata uygun yürütülmesini sağlayan proaktif ve reaktif **süreci**

Sorumlu Tedarik Zinciri

Temel Kavramlar 2/6

- ④ **Tedarikçi**: Kıymetli maden ve kıymetli maden içeren maddelerin tedariki için tedarik zincirinde yer alan bir kişi ya da kuruluştur.
- ④ **Tedarik zinciri**: Genel olarak tedarik zinciri kıymetli madenin kaynağından son tüketicilere taşınması sürecinde yer alan tüm faaliyetleri, kuruluşları, aktörleri, teknolojileri, bilgiyi, kaynakları ve hizmetleri kapsayan sistemdir. Borsa Uyum Yönergesi ve Rehberi kapsamında tedarik zinciri veya tedarikçi ya da tedarikçiler ile ilgili herhangi bir atıf, üye veya rafineriye kıymetli maden tedarikine katılan müşterileri, tedarikçileri, acenteleri, aracıları ve diğer ilgili kişi ve kuruluşları içerir.

Sorumlu Tedarik Zinciri

Temel Kavramlar 3/6

- ❶ **Sorumlu kıymetli maden tedarik zinciri:** Yükümlülerin kıymetli maden faaliyetleri ve tedarik sistemleri kapsamında, kıymetli madenin kaynağından tüketicilere taşınması sürecinde yer alan tüm faaliyetler, tüm kuruluşlar, aktörler, teknolojiler, bilgi, kaynaklar ve hizmetlerden doğacak, fiili ve potansiyel olumsuz etkileri belirleyebilmelerini, önleyebilmelerini, azaltabilmelerini ve bunlar için hesap verebilmelerini sağlayan, süreklilik arz eden, proaktif ve reaktif süreçleri ve bunları sağlamak için oluşturulan **sistemlerin tümüdür.**
- ❷ **Yükümlü/Yükümlüler:** Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları ile Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmelik uyarınca faaliyet izni verilmiş ve Borsa üyesi kıymetli madenler aracı kuruluşları ile Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ hükümleri uyarınca Borsa Rafineri Listesinde ilan edilen ve Türkiye’de kurulu rafinerilerdir.

Sorumlu Tedarik Zinciri

Temel Kavramlar 4/6

Çatışmadan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgeler (Conflict-Affected and High-Risk Areas-CAHRA):

Çatışmadan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgeler, silahlı çatışmaların, yaygın şiddetin veya insanlara zarar verebilecek diğer risklerin etkin olduğu yerlerdir.

Silahlı çatışma; iki veya daha fazla devletin yer aldığı uluslararası veya yerel nitelikteki savaşları, özgürlük mücadelelerini, ayaklanmaları, iç savaşları ve benzeri durumları içerebilir.

Yüksek riskli bölgeler; siyasi istikrarsızlık veya baskının, kurumsal zayıflığın, güvensizliğin, sivil alt yapı çökmelerinin ve geniş çaplı şiddetin hüküm sürdüğü alanları içerir. Bu tür yerler genellikle, geniş çapta insan hakkı ihlalleriyle ve ulusal ya da uluslararası kanunların ihlal edilmesiyle bilinir.

Sorumlu Tedarik Zinciri

Temel Kavramlar 5/6

- ④ **Tedarik Zinciri Uyum Raporu:** Uluslararası kriterlere göre Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından belirlenen sorumlu kıymetli maden tedarik zincirine ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde yükümlü tarafından hazırlanan ve ilgili raporlama dönemini kapsayan işlemlerin bu usul ve esaslara uygunluğunu gösteren rapor
- ④ **Bağımsız Güvence Raporu:** Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan “Güvence Denetimi Standardı 3000: Tarihi Finansal Bilgilerin Bağımsız Denetimi veya Sınırlı Bağımsız Denetimi Dışındaki Diğer Güvence Denetimleri Standardı”na uygun olarak gerçekleştirilen denetim sonucunda Yetkili Bağımsız Denetim Kuruluşları tarafından düzenlenen rapor

Sorumlu Tedarik Zinciri

Temel Kavramlar 6/6

Beş Adım Yaklaşımı:

1. Güçlü Şirket **Yönetimi Sistemlerinin** Kurulması

Amaç: Kıymetli maden tedarik zincirinde yer alan şirketlerin **mevcut durumunun** sorumlu tedarik zincirine uyum düzeyinin **belirlenmesi** ve yönetim sistemlerinin, etkin bir uyum düzeyi belirleme çalışmasına imkân sağlayacak şekilde **yapılandırılmasını** sağlamaktır.

2. Tedarik Zincirindeki **Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi**

Amaç: Çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerde, kıymetli maden çıkarılması, toplanması, ticareti, nakliyesi ve ihracat faaliyetleri ile ilgili **risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi** amaçlanmaktadır.

3. Belirlenen **Risklere Yanıt Verebilecek Bir Stratejinin** Tasarlanması ve Uygulanması

Amaç: Olumsuz etkilerin önlenmesi veya azaltılması amacıyla, belirlenen risklerin değerlendirilmesi ve bunlara yanıt verilmesi amaçlanmaktadır.

4. Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları ve Rafinerilerin Uyum Çalışmalarının **Bağımsız Üçüncü Taraflarca Denetlenmesi** (Bağımsız Güvence Raporu)

Amaç: Yükümlülerin, çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerin kıymetli madenlerine ilişkin sorumlu tedarik zincirinin mevcut durumunun uyum düzeyinin belirlenmesi çalışmalarının bağımsız bir üçüncü tarafça denetlenmesini sağlamaktır.

5. Tedarik Zinciri Uyum Çalışmalarının Yıllık Olarak **Raporlanması**

Amaç: Şirketlerin aldığı tedbirlerle ilgili olarak kamuoyunda güven tesis etmek amacıyla, çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerin kıymetli madenlerine ilişkin sorumlu tedarik zincirinin mevcut durumunun uyum düzeyinin belirlenmesi çalışmaları hakkında kamuoyuna bilgi verilmesi amaçlanmaktadır.

**Borsanın Şu Ana Kadar
Gerçekleştirdiği Sorumlu
Tedarik ile ilgili alıŐmaları**

Sorumlu Tedarik Zinciri

Borsa alışmaları 1/3

🌐 **2015** yılında yapılan 9. Forumda Borsa'nın inisiyatifle ve Borsa'nın da panelistlerden biri olduğu “Responsible Gold Markets” paneli dzenlenmiştir.

🌐 Panel sonrasında 2015 yılında Borsamız ile OECD arasında imzalanan anlaşma sonucu OECD'nin “Çatışmalardan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgelerin Madenlerine İlişkin Sorumlu Tedarik Zinciri İçin OECD Uyum Rehberi” Borsamız tarafından **Türkçe'ye çevrilerek** üyelerimize dağıtılmıştır ve Borsa ve OECD internet sitelerine konulmuştur.

🌐 OECD'nin sorumlu tedarik programının başındaki kişi olan **Tyler Gillard** Kuyumcukent'te üyelerimize eğitim vermiştir.

Sorumlu Tedarik Zinciri

Borsa alışmaları 2/3

• Daha sonra **2016** yılında OECD Rehber'inin altına özel eki dikkate alınarak (bazı küçük zorunlu değişiklikler hariç OECD Rehberi ile aynı standartlar) Borsa İstanbul Sorumlu Altın Tedarik Zinciri Rehberi hazırlanmıştır.

• **9 Temmuz 2019** tarihinde, Borsamız ve **OECD** (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü) iş birliği ile Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası ile ilgili sektör katılımcıları için “Çatışmalardan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgelerin Madenlerine İlişkin Sorumlu Tedarik Zinciri için OECD Uyum Rehberi”ne ilişkin **eğitim** düzenlenmiştir. Programda OECD'den Hannah KOEP-ANDRIEU, Luca MAIOTTI ve Rashad ABELSON ile LBMA'den Sakhila MIRZA eğitim vermişlerdir ardından sektör temsilcileri ile senaryo bazlı atölye çalışması yapmışlardır, aynı zamanda kamu kurumu temsilcilerine ayrı olarak özel bilgilendirme yapmışlardır.

Sorumlu Tedarik Zinciri

Borsa alışmaları 3/3

21/02/2021 tarihinde sorumlu tedarik zincirine ilişkin aşağıdaki dzenlemelere hkkmler eklenmiştir:

- Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları ile Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmelik ile
- Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2006/1)

İlgili hkkmler 01/07/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu dzenlemelerdeki sorumlu tedarik zinciri ile ilgili **önemli maddeler** aşağıdaki gibidir:

KM Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları İle KM Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmelik 1/2

☉ Madde 3- Bağımsız Güvence Raporu, İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi, Tedarik Zinciri Uyum Raporu, Yetkili bağımsız denetim kuruluşları **tanımları** eklenmiştir.

☉ Madde 7- Faaliyet izni verilebilmesi için “**İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi** atandığına ve gerekli yetkilerle donatıldığına dair yönetim kurulu kararı” aranacaktır.

☉ Madde 11- Borsada üyelik başvurusu için: “Borsa tarafından yapılan düzenlemeler kapsamında yeterli miktarda iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi ataması ve/veya uyum birimi kurması ile iç kontrol sistemi oluşturması şarttır.”

☉ Madde 20/B- İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi atanması (gerekli görülmesi durumunda iç kontrol birimi kurulması) ve gerekli yetkilerle donatılmasına ilişkin hükümler eklenmiştir.

KM Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları İle KM Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmelik 2/2

🕒 Madde 16- Her yıl Sorumlu Tedarik Zinciri **Uyum Raporu** ve Bağımsız **Güvence Raporu** hazırlama zorunluluğu getirilmiştir.

🕒 Madde 21-

«(6) ... Tedarik Zinciri Uyum Raporunun Kıymetli madenler aracı kuruluşu tarafından hazırlanmaması veya aynı maddenin üçüncü fıkrası kapsamında hazırlanan Bağımsız Güvence Raporunun sonuç bölümünde olumsuz görüş verilmesi veya görüş vermekten kaçınılması ve/veya güvence denetimi yapılmaması durumunda ilgili şirketin **faaliyet izni Bakanlıkça iptal edilir.**»

KM Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ 1/1

☞ Madde 3- Bağımsız Güvence Raporu, iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi, Tedarik Zinciri Uyum Raporu, yetkili bağımsız denetim kuruluşları **tanımları** eklenmiştir.

☞ Madde 11- Türkiye’de kurulu rafinerilerin Borsa Rafineri Listesine başvurusu için **şartlara** aşağıdaki hükümler ilave edilmiştir (ı ve i bentleri)

- Etkin bir iç kontrol sistemi oluşturulması
- İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin atanması ve yetkilerle donatılması
- Tedarik Zinciri Uyum Raporunun Bağımsız Güvence Raporu’nun hazırlanması

☞ Madde 12- «**Yaptırım**» başlıklı maddede Rafineri Listesinden çıkarılmaya Yönetmeliktekine benzer hükümler eklenmiştir.

☞ Madde 15- Her yılın Haziran ayı sonuna kadar Tedarik Zinciri Uyum Raporunun ve Bağımsız Güvence Raporunun Bakanlığa ve Borsaya sunulması ile rafinerinin internet sitesinde yayımlanması zorunludur.

Borsanın Hazırladığı Sorumlu Tedarik Zinciri Dokümanları

İlgili Yönetmelik ve Tebliğ'in verdiği yetkiye dayanarak, Borsa tarafından hazırlanan ve 05/03/2021 tarihinde yürürlüğe giren düzenlemeler şunlardır:

- ④ [Borsa İstanbul A.Ş. Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi](#)
- ④ [Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönerge](#)
- ④ [Borsa İstanbul A.Ş. Sorumlu Tedarik Güvence Denetimi Yönergesi](#)
- ④ [Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberi](#)

- Ayrıca konu ile ilgili detaylar [Kıymetli Madenler Piyasası Prosedüründe](#) de düzenlenmiştir.

④ **Bkz.** <https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/415/sorumlu-tedarik-zinciri>

* Söz konusu düzenlemelerin İngilizcesi de yakında sitede yer alacaktır.

Hazırlıklar sırasında özellikle aşağıdaki dokümanlar dikkate alınmıştır.

- ④ OECD'nin “Çatışmalardan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgelerin Madenlerine İlişkin Sorumlu Tedarik Zinciri İçin OECD Uyum Rehberi”
- ④ LBMA, RMI ve diğer programların programları/dokümanları
- ④ OECD Rehberinin uygulanması kapsamında oluşturulan “OECD Due Diligence Alignment Assessment Tool” içinde yer alan 150'den fazla değerlendirme maddesi ve bunlara bağlı yaklaşımlar ile ilgili rapor ve metodoloji
- ④ 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yükümlülüklerle Uyum Programı Hakkında Yönetmelik
- ④ SPK Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetim Tebliği
- ④ HMB'nin, SPK'nın ve Borsanın ilgili diğer düzenlemeleri

🌐 Türkiye kıymetli maden sorumlu tedarik zinciri konusunda OECD tarafından yakından takip edilmektedir.

🌐 Hazine ve Maliye Bakanlığımız ve Borsa, OECD ile çok yakın işbirliği yapılmaktadır.

🌐 Türkiye, OECD tarafından dünyadaki sekiz önemli uluslararası altın ticaret merkezlerinden birisi olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede 21 Mayıs 2021 tarihinde diğer ülkelerle birlikte STZ özelinde bir online toplantı yapılmıştır. Yapılan düzenlemeler ve uygulama yol haritası Borsa tarafından katılımcılara sunulmuş ve büyük takdir ile karşılanmıştır.

🌐 13 Ocak 2022'de ikinci toplantı yapılacak ve 1 Temmuz 2021'den itibaren gerçekleştirilen uygulamalar anlatılacaktır.

Borsanın Konu ile İlgili Duyuruları

Tarih	Sayı	Konu
05.03.2021	2021/16	Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Düzenlemeleri Hk.
21.06.2021	2021/43	Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönerge ile Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetimi Yönergesinde Yapılan Değişiklikler Hk.
22.06.2021	2021/45	İç Kontrol ve Tedarik Zinciri Uyum Görevlilerinin Atanması ile İç Kontrol Sisteminin Kurulması ve Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Faaliyet İzni Hk.
07.10.2021	2021/72	Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Düzenlemeleri ve Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesinin Yayımlanması Hk.
01.12.2021	2021/82	Sorumlu Tedarik Zinciri Eğitimi Hk.

Beş Adım Yaklaşımı

Adım I: Güçlü Şirket Yönetimi Sistemlerinin Kurulması

⌚ Çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerin kıymetli madenleriyle ilgili risklerin belirlenip yönetilmesi için bir tedarik zinciri politikası benimsenmesi ve buna bağlı kalınması gerekmektedir. **Politika metni** örneği Rehber'de yer almaktadır.

⌚Tedarik zincirinin mevcut durumunun uyum düzeyinin belirlenmesi için **iç yönetim/kontrol sistemlerinin** kurulması gerekmektedir. Yeterli, yetkili ve eğitilmiş personel. Yazılı prosedürler.

⌚Kıymetli maden tedarik zincirine yönelik şeffaflık, bilgi toplama ve denetim faaliyetleri için özel bir sistem kurulmalıdır. İletişim/Şikayet/İhbar kanalları oluşturulmalıdır.

⌚Bir erken uyarı mekanizması oluşturmalıdır.

⌚Mümkün olduğunca ödemelerin ve tahsilatların bankacılık kanalları aracılığıyla yapılması esastır.

Adım I: Güçlü Şirket Yönetimi Sistemlerinin Kurulması

- ④ “İş Yaptığınız Tarafı Tanıyın” (İYTT veya KYC) ilkesi gereğince tedarikçiye ilişkin ayrıntıların öğrenilmesi gerekmektedir.
- ④ İYTT ilkesi gereği bunun yanı sıra aşağıdaki ayrıntıların bilinmesi ve kayıtlarının tutulması gereklidir:
 - (i) Tedarikçi ve tedarikçinin tedarikçisi
 - (ii) Her bir tedarikçinin yasal ve kurumsal yapısı ile faaliyet alanı
 - (iii) Her tedarikçi için doğrudan veya dolaylı varsa yüzde 25 ve daha fazla ortaklığı bulunan gerçek kişi bilgileri

*KMP üyelerinden veya Borsa Rafineri Listesinde yer alan rafinerilerden tedarik hallerinde yukarıdaki kayıtların tutulmasına gerek yoktur. Envanter, işlem ve varsa sözleşme vb. kayıtlarının tutulması yeterlidir.

④ Tedarik zinciri politika seti, uygulanabilecek ve takip edilebilecek şekilde tedarikçilerle olan yazılı anlaşmalara ve/veya ticari sözleşmelere dâhil edilmelidir.

- İYTT bilgileri ve bir sonraki slaytta belirtilen ithalat kayıtları, bilgisayar veri tabanı ortamında en az **sekiz yıl** boyunca saklanmalıdır.

Adım I: Güçlü Şirket Yönetimi Sistemlerinin Kurulması

Kıymetli maden ithalatı yapılması durumunda... !

- ❑ **İthalatın nasıl yapıldığını** (beyanname, banka dekontları, fatura belgeleri, hangi kişi veya kurumun hesabına ithalat yapıldığı, ithalata karşılık ödeme yapılıp yapılmadığı, ödeme yapıldıysa veya daha sonra yapılacaksa bunun kim tarafından ve nasıl yapıldığı veya yapılacağı ve diğer bilgiler),
- ❑ **Son müşteriye kadar olan sürecin ayrıntılarını** (kıymetli maden Türkiye’de rafinasyona tabi tutulduysa rafineri bilgileri, rafineri ile yapılan sözleşme, fatura ve sevk irsaliyesi gibi belgeler, teslim edilen ve teslim alınan kıymetli madenin miktar dâhil özellikleri ve diğer bilgiler),
- ❑ **Fiili teslimatın nasıl yapıldığını** (banka dekontu, fatura ve sevk irsaliyesi gibi belgeler, teslimat yapılanların iletişim bilgileri dâhil gerekli tüm İYTT bilgileri, teslimatın yapıldığı kişi veya kurumların sözleşmede yer verilen kişi veya kurumdan farklı kişi veya kurumlara teslimat yapılması halinde bunun nedeni, ithalat başka gerçek veya tüzel kişi hesabına yapılmışsa bunların ne tür bir ticari faaliyet içinde oldukları, Türkiye’de hangi şirketlerle ilişkili oldukları, Türkiye’de tüzel kişiliğe haiz olup olmadığı, ithalat yapılan yurt dışındaki firma ile ilişkileri, yurt içinde tedarik zincirine giren kıymetli maden için sonraki vergi ve muhasebe süreçlerinde kayıt altına alınıp alınmadığına dair ayrıntılı bilgiler ve diğer bilgiler),
- ❑ **İthalat başkası hesabına yapılmamış olsun veya olmasın, ithalat tarihinden itibaren sonraki 100 gün içinde kıymetli madenin tek seferde en az yüzde 25’i veya toplamda yüzde 50 veya daha fazlasının teslim edildiği kişi ve kurum bilgilerini ve ödemelere ilişkin bilgilerini (fiili teslimatın nasıl yapıldığını, teslim anında istenen bilgiler dâhil) içermelidir.**
- ❑ Yükümlüler yukarıdaki bilgilere ilişkin **özet** ve kısa sürede denetim imkânı verecek şekilde düzenlenmiş bir **tabloyu** güncel olarak hazır bulundurmak ve istendiğinde Borsaya sunmak zorundadır.

Adım II: Tedarik Zincirindeki Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi

! Upstream ve downstream için farklı yaklaşımlar mümkündür. Temeli İYTT/KYC'dir. Detaylar ve farklı yaklaşımlar için Uyum Rehberi incelenmelidir.

Aşağıdaki haller **kıymetli madenin mensei ve geçiş güzergâhı bakımından uyarı sinyali**dir:

- ❶ Kıymetli madenin çatışmalardan etkilenmiş veya yüksek riskli bir bölgeden çıkarılmış ya da bu tür bir bölge üzerinden taşınmış olması,
- ❷ Kıymetli madenin, kıymetli madenle ilgili bilinen rezervleri, muhtemel kaynakları veya beklenen üretim seviyeleri sınırlı olan bir ülkeden gelmesi (örneğin, o ülkeden gelen altın hacminin bilinen rezervlerle veya beklenen üretim seviyeleriyle uyumlu olmaması),
- ❸ Kıymetli madenin çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgeler üzerinden ulaştığı bilinen veya makul olarak şüphelenilen bir ülkeden gelmiş olması,
- ❹ Kıymetli madenin geri dönüştürülebilir / hurda veya karma kaynaklardan gelmesi ve çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerde rafine edilmesi veya bu bölgeler üzerinden taşındığının bilinmesi veya bundan şüphelenilmesi,

Adım II: Tedarik Zincirindeki Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi

Kıymetli madenin menşeinin belirlenmesinde aşağıdaki kriterler geçerlidir.

- ④ Madenden çıkarılan kıymetli maden bakımından, çıkararının büyüklüğüne bakılmaksızın madenin menşei madenin kendisidir.
- ④ Geri dönüştürülebilir kıymetli maden bakımından, kıymetli madenin menşei geri dönüştürülebilir nitelik kazandığı noktadır. Örneğin bir kıymetli madenin, geri dönüştürücüsüne/rafinerisine ilk defa satıldığı, başka bir ifadeyle kıymetli madenin metal değerini korumak amacıyla kıymetli maden endüstrisine kazandırılmak üzere işleme alındığı nokta menşei belirlir.
- ④ Muaf (Grandfathered) Kıymetli Maden Stoklar bakımından, kıymetli madenlerin, 1 Ocak 2012'den önceki bir tarihte şu andaki formlarına kavuştukları “doğrulanabilir bir tarih” ile teyit edilebiliyorsa menşein belirlenmesi gerekmez.

Adım II: Tedarik Zincirindeki Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi

Aşağıdaki haller **kıymetli madenin tedarikçileri bakımından uyarı sinyalidir:**

- ④ Tedarikçiler veya diğer bilinen maden/rafineri şirketleri yukarıda belirtilen uyarı sinyaline sahip yerlerden birinde faaliyet gösteriyorsa veya kıymetli madenin menşei ve taşıma güzergâhı konusunda yukarıda belirtilen uyarı sinyaline sahip yerlerin birinden kıymetli maden tedarik eden tedarikçilerde hissesi veya başka menfaatleri varsa,
- ④ Tedarikçilerin ya da diğer maden/rafineri şirketlerinin, son 12 ay içerisinde uyarı sinyaline sahip bir yerden kıymetli maden tedarik ettiği ve taşıdığı biliniyor ise,
- ④ Kıymetli madenin geri dönüştürülebilir, hurda veya karma kaynaklardan geldiği ve kıymetli madenin çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgeler vasıtasıyla aktarıldığı bilinmekte veya bundan şüphelenilmekteyse,

Adım II: Tedarik Zincirindeki Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi

Uyarı Sinyalleri(Red Flag/Kırmızı Bayrak) - Özet

Adım II: Tedarik Zincirindeki Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi

④ Hiçbir uyarı sinyali tespit edilmemiş ise:

- Kıymetli maden üreticisi, güvenilir kanıtlara dayanarak, bu uyarı sinyallerinin kendi tedarik zinciri için geçerli olmadığını belirleyebiliyorsa o tedarik zinciri için **ilave** tedarik zincirinin mevcut durumunun uyum düzeyinin belirlenmesi çalışması yürütülmesi gerekmez. Bu durumda Adım-I'de oluşturulan yönetim sistemleri sürdürülmeli ve düzenli olarak gözden geçirilmelidir.

④ Uyarı sinyali tespit edilmiş veya bilgi eksikliği var ise:

- Tedarik zincirinde uyarı sinyali tespit eden veya bu uyarı sinyalinden bir veya birkaçını dışarıda bırakamayan bir kıymetli maden üreticisi, aşağıdaki Adım II-3.2.1-(C) ile devam etmelidir.

④ Adım II-3.2.1-(C)

- 1. Uyarı sinyali bulunan bölgeler ve tedarikçilerin mevcut durumunun uyum düzeyinin belirlenmesi çalışmaları **derinlemesine** (rafineler için madene kadar, downstream rafineriden, ihracıcıdan vb. bilgi/belge isteyerek) incelenmelidir.
- 2. **Saha değerlendirme** ekipleri kurulması gerekmektedir.

(Derinlemesine Risk Değerlendirmesi-Tedarik Zinciri Haritalaması-Haritadaki Aktörler için İYTT-İzlenebilirlik-Saha Denetimi-Sürekli Gözlem)

- Ya da şüphe giderilemiyorsa gerekirse tedarik edilmemelidir.

Adım III: Belirlenen Risklere Verilecek Yanıt Stratejisinin Tasarlanması ve Uygulanması

- ④ Tedarik zinciri risk değerlendirmesi sırasında toplanan bilgiler ve belirlenen mevcut ve potansiyel riskler ana hatlarıyla belirtilerek bulgular üst yönetime raporlanmalıdır.
- ④ Adım I-3.1.1-(C) kapsamında kıymetli maden tedarik zincirine yönelik şeffaflık, bilgi toplama ve kontrol faaliyetleri için kurulan iç sistemin ve tedarikçilerle olan etkileşimin geliştirilmesi sağlanmalıdır.
- ④ Bir risk yönetim planı tasarlanmalı ve uygulanmalıdır. Yükümlüler, politikalarına uygun olarak, Adım II'de tanımlanan risklere verilen yanıtları içeren bir tedarik zinciri risk yönetim planı uygulamalıdır.
- ④ Risk yönetim planı uygulanmalı, risk azaltma sürecinin performansı izlenmeli, sorumlu üst yöneticilere güncel durum raporlanmalı ve risk azaltma girişimlerinden sonuç alınamaması halinde söz konusu tedarikçiyle olan ilişkinin askıya alınması veya sonlandırılması değerlendirilmelidir.
- ④ Azaltılması gereken riskler için, koşulların değişmesi halinde ilave durum ve risk değerlendirmeleri yapılması gerekmektedir.

Adım IV: Yükümlülerin Tedarik Zincirinin Mevcut Durumunun Uyum Düzeyinin Belirlenmesi Uygulamalarının Bağımsız Üçüncü Taraflarca Denetlenmesi (Bağımsız Güvence Raporu)

④ **Denetim Kapsamı:** Denetim, Yükümlülerin, çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerden kıymetli maden tedarik zincirinin mevcut durumunun uyum düzeyinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirdiği tüm faaliyetleri, süreçleri ve kullandığı sistemleri kapsamalıdır.

④ **Denetim İlkeleri:**

- **Bağımsızlık**
- **Yeterlilik:** Denetim kapsamına özgü yeterlilikler ise, sayılanlarla sınırlı olmamak kaydıyla şunları içerir:
 - i. Denetim ilkeleri, prosedürleri ve teknikleri,
 - ii. Tedarik zincirinin mevcut durumunun uyum düzeyinin belirlenmesine yönelik ilkeleri, prosedürleri ve teknikleri.
 - iii. Kıymetli maden tedariki uygulamaları ve kıymetli maden tedarik zincirleri,
 - iv. Çatışmalardan etkilenmiş kıymetli maden çıkarma veya nakliye bölgelerinin, denetimlerin gerçekleştirilmesine yönelik dil becerileri ve kültürel hassasiyetler de dâhil, sosyal, kültürel ve tarihi şartları,
 - v. Çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerin madenlerine ilişkin tedarik zinciri politika belgesi dâhil olmak üzere uluslararası düzenlemeler
- **Hesap verilebilirlik**

④ **Denetim Faaliyetleri:**

- a) Denetim hazırlığı b) Yerinde araştırmalar c) Belge incelemeleri ç) Denetim Sonuçları

Adım V: Tedarik Zincirinin Mevcut Durumunun Uyum Düzeyinin Belirlenmesi Çalışmalarının Yıllık Olarak Raporlanması

Özetle Adım I, II ve III ile ilgili politika, süreç, sistemler ve faaliyetler dolayısıyla bu adımların uygulanması için atılan adımlar raporlanmalıdır.

❶ **Yükümlü Yönetim / İç Kontrol ve Uyum Sistemleri (Adım I):**

❶ Adım-I'de yer alan hususların uygulanması için atılan adımlar raporlanmalıdır.

❶ Yükümlüler bu kısımda;

- ❶ şirketin tedarik zincirinin mevcut durumunun uyum düzeyinin belirlenmesi politikasını ortaya koymalı,
 - ❶ şirketin uyum çalışmalarından sorumlu yönetim yapısını açıklayıp şirkette bundan doğrudan sorumlu olan kişiyi belirtmeli,
 - ❶ kıymetli maden tedarik zincirine ilişkin denetim, şeffaflık ve bilgi toplama sistemlerini (şirket içi sistemler) açıklamalı,
 - ❶ bu sistemlerin raporlama dönemi içerisinde nasıl işlediğini ve şirketin uyum çabalarını nasıl güçlendirdiğini vurgulamalıdır.
- ❶ Şirket (yükümlü) veri tabanı ve kayıt tutma sistemini tanımlayarak menşesine kadar tüm tedarikçileri tanımlama yöntemlerini belirtmeli, uyum hakkında elde edilen bilgileri tüm tedarik zinciri boyunca paylaşmalıdır.

Adım V: Tedarik Zincirinin Mevcut Durumunun Uyum Düzeyinin Belirlenmesi Çalışmalarının Yıllık Olarak Raporlanması

④ Tedarik zincirinde şirket risk değerlendirmesi (Adım II):

④ Adım II'nin uygulanması için atılan adımlar raporlanmalıdır.

④ Şirketler raporlama yaparken,

④ Şirketin tedarik zincirindeki uyarı sinyalli operasyonları ve diğer uyarı sinyallerini nasıl tanımladığını açıklamalı (tedarikçi beyanlarının riskle orantılı olarak doğrulanması da dâhil olmak üzere),

④ Tedarik zincirinde belirlenen uyarı sinyallerini açıklayarak bu uyarı sinyalli operasyonların ve tedarik zincirlerinin fiili koşullarının saptanması için atılmış adımları belirtmelidir.

Adım V: Tedarik Zincirinin Mevcut Durumunun Uyum Düzeyinin Belirlenmesi Çalışmalarının Yıllık Olarak Raporlanması

④ Risk Yönetimi (Adım III):

④ Adım-III'ün uygulanması için atılan adımlar raporlanmalıdır.

④ Şirketler (Yükümlüler) bu kısımda;

- ④ Gözetim zinciri ve izlenebilirlik gibi şirketin, evrak arşiv ve akış zinciri veya takip edilebilirlik sistemleri gibi iç kontrol sistemlerinin uyarı sinyalli kıymetli maden tedarik zincirleri hakkında güvenilir ve güncel bilgi toplamak ve saklamak için ne şekilde güçlendirildiğini açıklamalıdır.
- ④ Risk yönetim planındaki risk azaltma stratejisinin özeti ve varsa yetkinlik eğitimleri ile etkilenen tarafların katılımı da dâhil olmak üzere risklerin yönetilmesi için atılmış adımları açıklamalıdır.
- ④ Şirketin risk azaltma performansını izlemek ve takip etmek amacıyla attığı adımları, bunlara dair örnekleri ve kayda değer/ölçülebilir gelişmenin değerlendirilmesi için daha sonra gerçekleştirilen takibin sonuçlarını kamuya açıklamalıdır.

Tedarik İlişisini Askıya Alma veya Sonlandırma

Politika Belgesinde de yer almalı!

- i. her türlü işkence, zulüm ve insanlık dışı/küçültücü muamele, ii. kişinin kendi çalışma isteği olmaksızın zorla veya ceza tehdidiyle çalışma şeklinde kendini gösterebilecek her türlü zorla çalıştırma uygulaması, iii. çocuk işçiliğinin en kötü biçimleri, iv. yaygın cinsel şiddet gibi diğer yoğun insan hakları ihlalleri, v. savaş suçları, diğer ciddi uluslararası insani hukuk ihlalleri, insanlığa karşı işlenen suçlar ve soykırım.
- Devlet dışı silahlı gruplara doğrudan veya dolaylı olarak verilen destek halleri

>> Tedarikçiyle olan ilişki derhal askıya alınmalı veya sonlandırılmalıdır.

- Güvenlik güçlerinden kaynaklanabilecek risklerin bulunduğu yerlerde;

Kolluk personeli ve özel güvenlik personelinin doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenmesiyle ilişkili riskleri önlemek veya azaltmak amacıyla tedarikçiler ve ilgili diğer taraflarla birlikte derhal bir risk yönetim planı geliştirilmeli ve uygulanmalıdır. Bu tür durumlarda, risk yönetim planının benimsenmesinden sonraki altı ay içinde risklerin azaltılamaması halinde tedarikçiyle olan ilişki derhal askıya alınmalı veya sonlandırılmalıdır.

- Rüşvet, Madenlerin Menşeinin Gerçeğe Aykırı Beyan Edilmesi ve Suç Gelirlerini Aklama ile Devletlere Yapılan Vergi, Ücret ve İmtiyaz Ücreti Ödemelerinin Gerçeğe Aykırı Beyan Edilmesine Yönelik Risk Yönetimi Hakkında;

Şirketin tedarik zincirindeki konumuna uygun olarak, makul zaman dilimlerinde atılacak uygun adımlarla olumsuz etkilerin önlenmesi veya azaltılmasına yönelik performansın geliştirilmesi ve izlenmesi için tedarikçilerle, yerel veya merkezi hükümet makamlarıyla, uluslararası kuruluşlarla, sivil toplum kuruluşlarıyla ve etkilenen üçüncü taraflarla gerekli iletişim sağlanmalı. Risk azaltma girişimlerinin başarısız olması durumunda tedarikçiyle olan ilişki derhal askıya alınmalı veya sonlandırılmalıdır.

Borsa İstanbul A.Ş. Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi

Madde Başlıkları

- ❶ Amaç ve kapsam
- ❷ Dayanak
- ❸ Tanımlar ve kısaltmalar
- ❹ Beş Adım Yaklaşımı
- ❺ Çatışmadan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgeler
- ❻ Uyum Rehberi
- ❼ Borsanın kıymetli madenlerle ilgili sorumluluğu
- ❽ Yönergede hüküm bulunmayan haller ve diğer hususlar
- ❾ Yürürlük
- ❿ Yürütme

Uyum Yönergesi

- Amaç ve kapsam

Bu Yönergenin amacı, Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Piyasasında faaliyet gösteren kıymetli madenler aracı kuruluşları ile Rafineri Listesi'nde yer alan Türkiye'de kurulu rafinerilerin kıymetli maden tedarikinde Borsa düzenlemelerine ve uluslararası standartlara uyum sağlamalarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

- Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi, Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberi, Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Güvence Denetimi Yönergesi ve Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönerge bir bütün olarak Borsa İstanbul sorumlu kıymetli maden tedarik zinciri uyum programının unsurlarıdır.

- Bu Yönerge kapsamında uygulamanın yönlendirilmesine ilişkin genel usul ve esaslar Uyum Rehberinde düzenlenir. Yükümlüler faaliyetlerini yürütürken Yönergeler ile Uyum Rehberinde belirtilen hususları dikkate almak zorundadır.

Kıymetli Madenler Aracı
Kuruluşları İle Rafinerilerin İç
Kontrol Sistemi ve Uyum
Esasları Hakkında Yönerge

İç Kontrol Sistemi Nedir?

- ④ Yükümlülerin merkez dışı örgütleri dâhil tüm iş ve işlemlerinin yönetim stratejisi ve politikalarına uygun olarak düzenli, verimli ve etkin bir şekilde mevcut mevzuat ve kurallar çerçevesinde yürütülmesi, hesap ve kayıt düzeninin bütünlüğünün ve güvenilirliğinin, veri sistemindeki bilgilerin zamanında ve doğru bir şekilde elde edilebilirliğinin sağlanması, belge ve kayıt düzeninin oluşturulması, yedeklenmesi ve muhafaza edilmesi, hata, hile ve usulsüzlüklerin önlenmesi ve tespiti amacıyla yükümlüler tarafından uygulanan organizasyon planı ile bunlara ilişkin tüm esas ve usulleri temsil eder.
- ④ **İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi** yönergede yer alan asgari nitelikleri haiz, gerekli yetkiyle donatılmış ve kıymetli madenler aracı kuruluşu ile rafineriler tarafından istihdam edilen görevlidir.
- ④ **Tedarik zinciri uyum programı** ise kıymetli maden tedariki uygulamalarının
 - insan haklarına saygılı olacak şekilde yürütülmesi ve
 - kıymetli maden tedariki sürecinde bölgesel çatışmalara ve
 - terörizmin finansmanı ile
 - suç gelirlerinin aklanmasına katkıda bulunmaktan kaçınılmasına yönelik olarak oluşturulan ve bu Yönergenin 8 inci maddesinde kapsamında belirlenen tedbirler bütününe ifade eder.

Tedarik Zinciri İç Kontrol Sistemi ve Uyuma İlişkin Temel Kavramlar-I

- ④ **Yükümlü/Yükümlüler:** Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları ile Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmelik uyarınca faaliyet izni verilmiş ve Borsa üyesi kıymetli madenler aracı kuruluşları ile Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ hükümleri uyarınca Borsa Rafineri Listesinde ilan edilen ve Türkiye’de kurulu olan rafinerilerdir.
- ④ **Uyum:** Yükümlülerin ticari karar alma ve risk yönetimi sistemlerinin ayrılmaz bir parçası olarak faaliyetlerinden ve tedarik sistemlerinden kaynaklanan fiili ve potansiyel olumsuz etkilerini belirleyebilmelerini, önleyebilmelerini, azaltabilmelerini ve bunlar için hesap verebilmelerini sağlayan, süreklilik arz eden, tüm faaliyetlerinin Yönetmelik, Tebliğ ve ilgili diğer mevzuata uygun yürütülmesini sağlayan proaktif ve reaktif süreçtir.
- ④ **Uyum Birimi:** Kıymetli madenler sorumlu tedarik zinciri düzenlemelerine uyum sağlanmasına ilişkin faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumlu birimdir.

Tedarik Zinciri İç Kontrol Sistemi ve Uyuma İlişkin Temel Kavramlar-II

- ④ Tedarik zinciri uyum programı; kıymetli maden tedariki uygulamalarının insan haklarına saygılı olacak şekilde yürütülmesi ve kıymetli maden tedariki sürecinde bölgesel çatışmalara ve terörizmin finansmanı ile suç gelirlerinin aklanmasına katkıda bulunmaktan kaçınılmasına yönelik olarak oluşturulur.
- ④ Risk temelli bir yaklaşımla oluşturulacak olan **tedarik zinciri uyum programı aşağıdaki tedbirleri içerir:**
 - ④ İç kontrol sistemlerine ilişkin kurum politikası ve prosedürlerinin oluşturulması,
 - ④ İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin atanması ve Yönergenin 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında uyum biriminin oluşturulması,
 - ④ Eğitim programlarının yürütülmesi.

İç Kontrol Sisteminin Kapsamı-I

- ④ Risklerin izlenmesini ve kontrolünü sağlamak üzere kurulacak **iç kontrol sistemi aşağıdaki unsurları içerir:**
 - ④ Risk yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesi
 - ④ Takip ve kontrol faaliyetlerinin yürütülmesi,
 - ④ İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin atanması gerekli görülmesi durumunda yükümlülere iç kontrol biriminin oluşturulması,
 - ④ Eğitim programlarının yürütülmesi,
 - ④ İşlemlerin ilgili mevzuat ile kurum politika ve prosedürlerine uygun olarak yürütülüp yürütülmediği hususlarının yıllık olarak ve risk temelli bir yaklaşımla incelenmesi,

İç Kontrol Sisteminin Kapsamı-II

- ⌚ Risk yönetimi ile takip ve kontrole ilişkin faaliyetler, yükümlülerin yönetim kurulunun gözetim, denetim ve sorumluluğunda, istihdam edilen iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi tarafından yerine getirilir.
- ⌚ İç kontrol faaliyetleri, yükümlülerin iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi tarafından yerine getirilir.
- ⌚ İç kontrol faaliyetleri, sorumlu tedarik zinciri politikası ve prosedürleri ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde kurum içerisinde ortaya çıkarılan risk, eksiklik, hata ve suistimaller ile bunların yeniden ortaya çıkmasının önlenmesine yönelik tedbirleri ve yönetim kuruluna raporlanmasını içerir.

İç Kontrol ve Tedarik Zinciri Uyum Görevlisi Olarak Atanacaklarda Aranılan Şartlar - I

- ❶ Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması,
- ❷ Kamu haklarından mahrum bulunmaması,
- ❸ Mülga 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa muhalefetten dolayı haklarında verilmiş mahkûmiyet kararının bulunmaması,
- ❹ Türkiye’de (veya denkliği Yüksek Öğretim Kurulu’nca tanınmış yurt dışında) en az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarından mezun olması,
- ❺ Serbest muhasebeci mali müşavirlik veya yeminli mali müşavirlik belgesini haiz olması veya Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından bağımsız denetçilik yetkisi verilmiş olması veya yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşlarında yönetici veya denetim görevlerinde, Hazine ve Maliye Bakanlığında kambiyo düzenlemelerinden sorumlu birimlerde uzman görevinde veya kambiyo denetim yetkisini haiz görevlerde, Sermaye Piyasası Kurulunda denetim görevlerinde, Borsa İstanbulda uzman veya denetim görevlerinde, kıymetli madenler aracı kuruluşlarında, kambiyo mevzuatında belirtilen A grubu Yetkili müesseselerde, bankalar, finansman, faktoring ve finansal kiralama şirketlerinde veya rafinerilerde yönetici veya denetim görevlerinde en az dört yıl süreyle çalışmış olması veya 16/09/2008 tarihli ve 26999 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasınınve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Yükümlülöklere Uyum Programı Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca uyum görevlisi olarak çalışmış olması,

❻ e

İç Kontrol ve Tedarik Zinciri Uyum Görevlisi Olarak Atanacaklarda Aranılan Şartlar - II

⌚ Üye ve rafineriler nezdinde veya üye ve rafinerilerin iştiraklerinde nitelikli pay sahibi olmaması veya bu kuruluşların yönetiminde bulunmaması, üye ve rafinerilerin nitelikli paysahibi ortağının, yönetim kurulu üyelerinin veya genel müdürünün eşi veya ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya sıhrî hısmı olmaması.

⌚ Yönergenin 13 üncü maddesinin beşinci fıkrası kapsamında hakkında son bir yıl içerisinde herhangi bir tespit yapılmamış olması.

Masak Uyum Görevlisi ile İç Kontrol ve Tedarik Zinciri Uyum Görevlisi-I

MASAK Uyum Programı Hakkında Yönetmelik

🌐 Masak uyum görevlisi için Masak Uyum Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan finansal kuruluşlardan herhangi birisi nezdinde idareci, uzman veya denetim görevlerinde veya Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde sayılan denetim elemanlığı görevlerinde ya da Başkanlık nezdinde idareci veya uzman görevlerinde **en az beş yıl süreyle** çalışmış olmak şartı aranır.

Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi Ve Uyum Esasları Hakkında Yönerge

🌐 Serbest muhasebeci mali müşavirlik veya yeminli mali müşavirlik belgesini haiz olması veya Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından

yönetici veya denetim görevlerinde **en az dört yıl süreyle** çalışmış olması veya 16/09/2008 tarihli ve 26999 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Yükümlülüklerle Uyum Programı Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca uyum görevlisi olarak çalışmış olması,

Masak Uyum Görevlisi ile İç Kontrol ve Tedarik Zinciri Uyum Görevlisi-II

MASAK Uyum Programı Hakkında Yönetmelik

🌐 Masak uyum görevlisi için Masak Uyum Yönetmeliğinin 16 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında “uyum görevlisinin uhdesinde satış ve pazarlamayla ilgili olmamak şartıyla, uyum programının yürütülmesini aksatmayacak diğer görevler bulunabilir.” ifadesi yer almaktadır.

Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi Ve Uyum Esasları Hakkında Yönerge

Madde12 (2)

🌐 Yükümlülerin atayacakları iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlilerinin uhdesinde satış ve pazarlamayla ilgili olmamak şartıyla ve çıkar çatışması yaratmayacak şekilde iç kontrol görevi ile uyum programının yürütülmesini aksatmayacak diğer görevler bulunabilir.

Not: Farklılıkların giderilmesi ve ilgili diğer konuların gözden geçirilmesi planlanmaktadır.

İç Kontrol ve Tedarik Zinciri Uyum Görevlisinin Sorumlulukları - I

- ④ Yükümlülerin Yönetmelik, Tebliğ, diğer kambiyo mevzuatı, Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi ve ilgili mevzuat uyarınca sorumlu tedarik zinciri uygulamaları için çıkarılan düzenlemelere uyumunu sağlamak amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, Borsa ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla gerekli iletişim ve koordinasyonu sağlamak,
- ④ Kurum politikalarını ve prosedürlerini oluşturmak, bunları yönetim kurulunun onayına sunmak,
- ④ Risk yönetimi politikasını oluşturmak ve yönetim kurulunun onayına sunmak, risk yönetimi faaliyetlerini yürütmek, bu faaliyetler çerçevesinde risk aksiyon planları oluşturmak ve alınan aksiyonların düzenli takibini yapmak,
- ④ İzleme ve kontrol politikalarını oluşturmak, yönetim kurulunun onayına sunmak ve buna ilişkin faaliyetleri yürütmek,
- ④ Uyuma yönelik eğitim programı çalışmalarını yürütmek, bunları yönetim kurulunun onayına sunmak ve onaylanan eğitim programının etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak,
- ④ Müşteri ve tedarikçilerin tanınmasına ilişkin mevzuat tarafından belirlenmiş tüm belgelerin kayıt altına alınmasını ve muhafaza edilmesini sağlamaya yönelik kontrolleri tesis etmek,

İç Kontrol ve Tedarik Zinciri Uyum Görevlisinin Sorumlulukları - II

- ④ Tedarikçi ve müşteriler ile bunların kıymet, hizmet, para transferi vb. tüm işlemlerine ilişkin süreçlerin tanımlanmasını sağlamak ve bu işlemlere ilişkin tüm belge ve kayıtların muhafaza edilmesine yönelik kontrolleri tesis etmek,
- ④ Kurumu ile ilgili olarak kendisine iletilen veya re'sen öğrendiği ilgili mevzuata aykırı olabilecek işlemler hakkında araştırma yapmak, edindiği bilgi ve bulguları değerlendirmek ve tespit edilen aykırılıkları 5 iş günü içerisinde Bakanlığa, Borsaya ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlara yazılı olarak bildirmek,
- ④ Kurumu ile ilgili olarak kendisine iletilen veya re'sen öğrendiği Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetimi Yönergesinde belirtilen sıfır tolerans ilkesi kapsamında değerlendirilebilecek durumlar hakkında araştırma yaparak, edindiği bilgi ve bulgular değerlendirmek ve tespit edilen aykırılıkları en geç 24 saat içerisinde Bakanlığa ve Borsaya yazılı olarak bildirmek,
- ④ Dâhili ve harici ihlal bildirimlerinin ve ilgili diğer hususların gizliliğinin sağlanmasına yönelik gerekli tedbirleri almak,
- ④ İç kontrol ve eğitim faaliyetlerine ilişkin sonuç, bilgi ve istatistikleri düzenli olarak tutmak ve bunları Yönergenin 7 nci maddesinde anılan sürelerde yükümlünün yönetim kuruluna ve Borsaya iletmek.

Eğitim Faaliyetleri-I

- ④ Eğitim faaliyetleri iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi gözetiminde ve koordinasyonunda yürütülür.
- ④ Yükümlüler, kurum politikası kapsamında; eğitim faaliyetlerinin işleyişi, eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinden sorumlu kişiler, eğitim faaliyetlerine katılacak personelin ve eğiticilerin belirlenmesi, yetiştirilmesi ve eğitim yöntemleri gibi hususları içerecek bir eğitim politikası oluşturmak zorundadırlar.
- ④ Eğitim politikasının amacı, Yönetmelik, Tebliğ, diğer kambiyo mevzuatı, Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi ve ilgili mevzuat uyarınca ykmllklere uyumun sağlanması, personelin kurum politikası ve prosedürleri ile risk temelli yaklaşım konularında sorumluluk bilincinin artırılarak bir kurum kültürünün oluşturulması ve personelin bilgilerinin güncellenmesidir.

Eğitim Faaliyetleri-II

④ Yüklümlüer, uyum amacıyla kurum büyüklüklerine, iş hacimlerine ve değişen şartlara uyumlu olacak şekilde eğitim faaliyetleri yürütmek zorundadır.

④ Yüklümlüer tarafından personele verilecek eğitimler asgari düzeyde aşığıdaki konuları içerir;

④ Kambiyo mevzuatı ve uygulaması,

④ Çatışmalardan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölge kavramı ve diğer Uyum Rehberi kavramları,

④ Sorumlu tedarik zinciri adımları ve bu konuda örnek olay çalışmaları,

④ Sorumlu tedarik zinciri ile ilgili mevzuat,

④ Risk alanları,

④ Kurum politikası ve prosedürleri,

Eğitim Faaliyetleri-III

- ④ Borsa d¼zenlemeleri ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde;
 - ④ Müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar,
 - ④ İlgili kurum ve kuruluşlara yapılacak bildirimlere ilişkin esaslar,
 - ④ Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü,
 - ④ Bilgi ve belge verme yükümlülüğü,
 - ④ Yükümlül¼klere uyulmaması halinde uygulanacak yaptırımlar,
- ④ Suç gelirlerinin aklanması ve terör¼n finansmanı ile mücadele alanında uluslararası d¼zenlemeler

Eğitim Faaliyetleri-IV

- ④ Eğitim faaliyetleri, ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre ilgili birimlerin de katılımıyla gözden geçirilir ve asgari yılda bir kez olmak üzere ihtiyaca göre tekrarlanır.
- ④ Eğitim ile ilgili bilgi ve istatistikleri takip eden yılın Mart ayı sonuna kadar iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi vasıtasıyla Bakanlığa ve Borsaya bildirirler.
- ④ Borsaya bildirim KASA uygulamasında STZ Eğitim Faaliyetleri Bilgi formu ile yapılır.

Tedarik Zinciri Uyum Raporu

- ④ Tedarik zinciri uyum raporu, uluslararası kriterlere göre Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından belirlenen kıymetli madenler sorumlu tedarik zincirine ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde hazırlanan ve ilgili raporlama dönemini kapsayan işlemlerin bu usul ve esaslara uygunluğunu gösteren rapordur.
- ④ Yükümlüler, Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi uyarınca belirlenen usul ve esaslara uygunluğu belirten tedarik zinciri uyum raporunu her yıl hazırlamak zorundadır.
- ④ Yetkili bağımsız denetim kuruluşları tarafından hazırlanan bağımsız güvence raporunun, birinci fıkra kapsamında hazırlanan tedarik zinciri uyum raporuna ilişkin denetim sonuçlarını da içermesi zorunludur.
- ④ Tedarik zinciri uyum raporu ve bağımsız güvence raporu, Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetim Yönergesi hükümleri esas alınarak ilgili mevzuat çerçevesinde hazırlanır.

* Tedarik Zinciri Uyum Raporu ile ilgili özet bilgileri Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları İle Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönerge'nin 10. maddesinde; detaylı bilgileri ise Borsa İstanbul A.Ş. Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetimi Yönergesi'nin 20. maddesinde bulabilirsiniz. Ayrıca bkz. Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberi, 3.5. Adım V.

Tedarik Zinciri Uyum Raporunun Unsurları-I

④ Tedarik zinciri **uyum raporunun aşağıdaki bilgileri içermesi gerekir:**

- ④ Yükümlünün ticari unvanı
 - ④ Raporlanan takvim yılı
 - ④ Uygunluğu göstermek için dönem içinde gerçekleştirilen faaliyetlerin özeti
 - ④ Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesinde belirtilen beş adım yaklaşımının her bir adımına uygunluk bildirimini
 - ④ Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesine uyum konusunda yönetim beyanı
- ④ Yükümlüler, beş adım yaklaşımına uygunluk çerçevesinde yapacağı bildirim kapsamında, değerlendirmeler yapmalı ve genel bir **“Evet” veya “Hayır”** sonuç bildirimini sunmalıdır. Yükümlüler Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesinde tanımlanan beş adımın her birine tam olarak uyduğunu açıkladıysa, genel uygunluğa “Evet” yanıtı vermelidir. Yükümlüler, adımlardan en az birine "uyumsuzluk" gösterdiğini açıkladıysa, genel uyumluluğa “Hayır” yanıtı vermelidir. Yükümlülerin adımlardan biri için “kısmi” uygunsuzluğa sahip olduğu ve genel olarak uyum içinde kalması gerektiğine inandığı bir durumda, genel uyuma “Evet” yazılmalı ve nedenleri açıklanmalıdır.

Tedarik Zinciri Uyum Raporunun Unsurları-II

④ Yükümlülerin genel uyum konusundaki sonucuna ilişkin “Evet” yanıtı vermesi, belirtilen raporlama dönemi için Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Yönergesinin ve Uyum Rehberinin gerekliliklerine mutlak şekilde uyduğu anlamına gelmemektedir.

④ Yükümlüler, cevher, standart dışı işlenmemiş kıymetli madenler ve rafine edilmiş her bir kıymetli maden cinsi için Menşei Ülke Listesi tutmak zorundadır. Menşei Ülke Listesinde kıymetli madenin; menşei ülkesi, miktarı ve cinsi (cevher, standart dışı ve rafine edilmiş olmak üzere üç grup halinde) belirtilir. Menşei Ülke Listesinin Bakanlığa ve Borsaya gönderilmesi zorunlu olmakla birlikte kamuya açıklanması zorunlu değildir.

* Borsanın bilgisii dahilinde olan ithalat ve işlemlere ilişkin Menşei Ülke Listesinin tutulması zournlu değildir ancak Borsanın bilgisi dahilinde olan ve olmayanları ayrı ayrı belirtmek suretiyle belirtilen kapsamdaki kayıtların tutulması faydalı olabilecektir.

④ Denetlenen Yükümlüler, Bağımsız Güvence Raporunda ortaya konulan tespitlerin çözümlerine ilişkin taahhütlerini bir aksiyon planı ile karara bağlar ve uygularlar. Aksiyon planının yürütülmesinin ve bu planda yer alan taahhütlerin zamanında ve eksiksiz olarak yerine getirilmesinin sağlanmasından denetlenen yükümlülerin yönetim kurulu sorumludur.

④ Denetlenen yükümlülerin faaliyet gösterdiği alana ilişkin özel mevzuat hükümleri saklıdır.

İç Kontrol Sonuçlarının Bildirimi

İç kontrol faaliyeti kapsamında gerçekleştirilen çalışmalara ilişkin olarak; üyeler ve rafinerilerin iş hacmi, toplam personel sayısı, toplam şube, acente ve benzeri bağlı birimlerinin sayısı, denetlenen şube, acente ve benzeri birimlerin sayısı, bu birimlerde yapılan denetimlerin tarihleri, toplam denetim süresi, denetimde çalıştırılan personel ve denetlenen işlem sayısına ilişkin bilgileri içeren istatistikler, takvim yılı esas alınarak üçer aylık dönemlerde takip eden ayın ilk on iş günü içerisinde iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi tarafından hazırlanarak yükümlünün yönetim kuruluna ve Borsaya bildirilir.

Rafineriler, ürettikleri standart işlenmemiş kıymetli madenlerin, metal tipi ve seri numarası* bazında kayıtlarını tutmak ve Borsa tarafından talep edilmesi durumunda talep edilen şekilde talebin tebliğ tarihini izleyen 3 iş günü içinde bildirmek zorundadır.

Prosedürün ekinde yer alan Ek-5A: Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri İstatistikî Bilgi Özet Bildirim Formu ve Ek-5B: Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri İstatistikî Bilgi Detay Bildirim Formu KASA uygulamasına aktarılmıştır.

* Üzerinde seri numarası olmayan ürünler için ürüne özgü tedbirler geliştirilmeye çalışılmalıdır (örneğin dış paketlerindeki ayırt edici bilgilerden faydalanılabilir).

İç Kontrol ve Tedarik Zinciri Uyum Görevlilerinin KASA Uygulamasına Erişimi ve Bildirimler

KASA İç Kontrol ve Tedarik Zinciri Uyum Görevlisi Giriş

EBISTECH™
PMD CUSTODY

Kullanıcı Girişi

@ ISIM_SOYISIM_C ✓

Parola

Giriş

Parolamı Unuttum?

EBISTECH™
PMD CUSTODY

Parolamı Unuttum?

Parolanızı sıfırlamak için gerekli bilgileri bu iletişim adresine göndereceğiz.
Başında sıfır olmadan telefon numaranızı giriniz. Ör: 5554443322

Kullanıcı Adı

Kayıtlı Telefon Numarası

TCKN TCKN

Gönder

Kullanıcı Girişi

<https://kasa.borsaistanbul.com>

adresinden kasa uygulamasına giriş yapabilmek için, parolamı unuttum tuşuna tıklamalısınız.

Kullanıcı adı, TCKN ve cep telefonu bilgilerinizi girmenizin ardından cep telefonunuza gelen şifre ile uygulamaya giriş yapabilirsiniz.

STZ İşlemleri Menüsü

Günlük işlemler altında yer alan STZ işlemleri menüsünden iki adet periyodik bir adet de periyodik olmayan bildiriminizi gerçekleştirebilirsiniz.

STZ Özet Detay Bilgi Formu-I

Sorumlu Tedarik Zinciri Özet/Detay Bilgi Formu

Yeni Bilgi Formu Kayıt

Günlük işlemler altında yer alan STZ İşlemleri menüsünden STZ Özet/Detay Bilgi Formunu seçerek, takvim yılı esas alınarak üçer aylık dönemlerde takip eden ayın ilk on iş günü içerisinde yükümlünün Borsaya bildirmesi gereken iç kontrol sonuçlarının bildirimini bu ekran vasıtasıyla yapılır.

Önümüzdeki dönem için son bildirim tarihi **14.01.2022** olacaktır.

STZ Özet Detay Bilgi Formu-II

Sorumlu Tedarik Zinciri Özet/Detay Bilgi Formu Kayıt

Bildirim Dönemi: Bildirim Yapan Kurum:

ÖZET

GENEL BİLGİLER

Borsa İçi Toplam İş Hacmi (TL): ⓘ	<input type="text"/>	Borsa Dışı Toplam İş Hacmi (TL): ⓘ	<input type="text"/>
Borsa İçi Brüt Miktar (KG):	<input type="text"/>	Borsa Dışı Brüt Miktar (KG):	<input type="text"/>
Borsa İçi Net Miktar (KG):	<input type="text"/>	Borsa Dışı Net Miktar (KG):	<input type="text"/>
Bildirim Tarihindeki Personel Sayısı: ⓘ	<input type="text"/>	Toplam Ortalama Personel Sayısı: ⓘ	<input type="text"/>
Toplam Genel Merkez ve Şube Sayısı: ⓘ	<input type="text"/>	Toplam Acente/Bağlı Birim Sayısı: ⓘ	<input type="text"/>

İLGİLİ DÖNEM DENETLEME BİLGİLERİ

Toplam Denetlenen Şube Sayısı: ⓘ	<input type="text"/>	Toplam Denetlenen Acente/Bağlı Birim Sayısı: ⓘ	<input type="text"/>
Toplam Denetim Süresi (Gün): ⓘ	<input type="text"/>	Toplam Denetimde Çalıştırılan Personel Sayısı: ⓘ	<input type="text"/>
Toplam Denetlenen İşlem Sayısı: ⓘ	<input type="text"/>		

DETAY

STZ Özet Detay Bilgi Formu-III

Sorumlu Tedarik Zinciri Özet/Detay Bilgi Formu Kayıt

Bildirim Dönemi:

Bildirim Dönemi Seçiniz

Bildirim Yapan Kurum:

ÖZET

DETAY

#	Genel Merkez/Şube/Acente İsmi	Niteliği	Adresi	Çalışan Personel Sayısı	Denetim Yapıldı mı?	Denetleme Başlangıç Tarihi	Denetleme Bitiş Tarihi	Toplam Denetim Süresi (Gün)	Denetimde Çalıştırılan Personel Sayısı	Denetlenen İşlem Sayısı	
		Seçiniz			Seçiniz						Ekle

NOT: Yapılan her bir denetim faaliyeti ayrı bir satır olarak eklenecektir.

İptal

Tamam

STZ Eğitim Faaliyetleri Bilgi Formu-I

Sorumlu Tedarik Zinciri Eğitim Faaliyetleri Bilgi Formu

 Yeni Eğitim Faaliyetleri Bilgi Formu Kayıt

Yükümlünün iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi Günlük işlemler altında yer alan STZ İşlemleri menüsünden STZ Eğitim Faaliyetleri Bilgi Formunu seçerek, kurum içerisinde yönergenin 17. maddesinde belirtilen konuları içerecek şekilde düzenlemiş oldukları eğitimlerin sonuçlarını içeren istatistikleri ilgili menü vasıtasıyla takip eden yılın Mart ayı sonuna kadar Borsaya bildirebilir. İlgili menü Aralık ayında canlıya geçecektir.

STZ Eğitim Faaliyetleri Bilgi Formu-II

Sorumlu Tedarik Zinciri Eğitim Faaliyetleri Bilgi Formu Kayıt

Bildirim Dönemi:	<input type="text" value="Bildirim Dönemi Seçiniz"/>	Bildirim Yapan Kurum:	<input type="text"/>
Eğitim Tarihi:	<input type="text"/>	Eğitim Yöntemi:	<input type="text" value="Seçiniz"/>
Eğitim Verilen İl:	<input type="text" value="İl Seçiniz"/>	Eğitim Faaliyeti:	<input type="text" value="Aktivite Seçiniz"/>
Eğitim Verilen Personel Sayısı:	<input type="text"/>	Toplam Eğitim Saati:	<input type="text"/>
Eğitim Verilen Personelin Birimlere Göre Dağılımı(%): 	<input type="text"/>	Eğitim Verilen Personelin Unvanlara Göre Dağılımı(%): 	<input type="text"/>
Eğitimin İçeriği:	<input type="text"/>	Eğitim Verilen Personel Sayısının Toplam Personel Sayısına Oranı(%): 	<input type="text"/>
Eğitmenin Uzmanlık Alanı:	<input type="text"/>	Eğitmenin Unvanı:	<input type="text"/>
Eğitmenin Ad Soyadı:	<input type="text"/>		

Yükümlüler, kurum politikası kapsamında; eğitim faaliyetlerinin işleyişi, eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinden sorumlu kişiler, eğitim faaliyetlerine katılacak personelin ve eğitimcilerin belirlenmesi, yetiştirilmesi ve eğitim yöntemleri gibi hususları içerecek bir eğitim politikası oluştururlar.

İptal

Tamam

STZ Aykırılık Bildirimi Formu-I

Sorumlu Tedarik Zinciri Aykırılık Bildirim Formu

 Yeni Aykırılık Bildirim Formu Kayıt

Yükümlünün iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi kurumu ile ilgili olarak kendisine iletilen veya re'sen öğrendiği ilgili mevzuata aykırı olabilecek işlemler hakkında araştırma yaparak, edindiği bilgi ve bulguları KASA uygulaması vasıtasıyla Borsaya iletebilir. Aralık ayında canlıya geçiş yapılacaktır.

STZ Aykırılık Bildirimi Formu-II

Sorumlu Tedarik Zinciri Aykırılık Bildirim Formu Kayıt

Bildirim Yapan Kurum:	<input type="text"/>
Bildirim Tarihi:	<input type="text" value="03/12/2021"/>
Tespit Tarihi:	<input type="text"/>
Dosya 1:	<input type="text" value="Dosya Seçiniz"/>
Dosya 2:	<input type="text" value="Dosya Seçiniz"/>
Dosya 3:	<input type="text" value="Dosya Seçiniz"/>
<small>(Dosya uzantısı olarak xls, xlsx, doc, docx, pdf, jpeg, jpg, png kabul edilmektedir. Eklenen dosyaların toplam boyutu 3 MB sınırını aşmamalıdır.)</small>	
Açıklama:	<input type="text" value="Açıklama"/>

İptal

Tamam

Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetimi Yönergesi

Hangi kurumlar?

- Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Piyasasına üye olan kıymetli madenler aracı kuruluşları ile Rafineri Listesi'nde yer alan Türkiye'de kurulu rafineriler

Denetime Esas Konu

- Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesine, Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberine ve Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönergeye uyumu

Denetim Kapsamındaki Ürünler

- Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Piyasasında işlem gören kıymetli Madenler*
Bkz. <https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/408/kiymetli-madenler-piyasasi>
 - Fiziki temin, saklama veya transfere konu olanlar kapsamdadır.

Denetim Standardı

- Denetçilerin Güvence Denetim Standardı 3000 Tarihi Finansal Bilgilerin Bağımsız Denetimi veya Sınırlı Bağımsız Denetimi Dışındaki Diğer Güvence Denetimleri standardına uygun denetim yapmaları esastır.

Önemli Tanımlar

- **Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi, güvence denetimi:** Yükümlülerin Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesine, Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberine ve Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönerge'ye uyumunun GDS 3000'e uygun olarak bağımsız bir üçüncü tarafça denetimi ile bu Yönerge uyarınca Bağımsız Güvence Raporunun hazırlanmasını içeren süreci,
- **Kontrol:** Sorumlu tedarik zinciri süreçleriyle ilgili olarak gerçekleştirilen ve iş hedeflerinin gerçekleştirilmesi, istenmeyen olayların engellenmesi, belirlenmesi ve düzeltilmesine ilişkin yeterli derecede güvenceyi oluşturmayı hedefleyen politikaların, prosedürlerin, uygulamaların ve organizasyonel yapıların tamamını,
- **Yönetim raporu:** Yetkili bağımsız denetim kuruluşu tarafından denetlenen yükümlülere hitaben hazırlanan ve güvence bulguları hakkında ayrıntıları ve aksiyon planını içeren rapordur.

MADDE 22 - Yönetim raporunun kamuya açıklanması zorunlu değildir.

- **Aksiyon planı:** Yönetim raporunda yer alan ve bağımsız denetçi tarafından tespit edilen bulguların düzeltilmesi için oluşturulan eylemleri içeren planıdır.

MADDE 23 - Kayda değer kontrol eksiklikleri, önemli kontrol eksiklikleri veya (tedarikçiye ilişkin) sıfır tolerans politikasına aykırılıklar aksiyon planında rapor edilmelidir. Aksiyon planı sorumlu tedarik zinciri denetçisi tarafından hazırlanır. Yükümlülerin önemli kontrol eksiklikleri varsa, sorumlu tedarik zinciri denetçisinin, uyum raporunun yayınlanmasından sonraki doksan gün içinde, gerekli görülmesi halinde, makul bir güvence sağlamak amacıyla takip denetimi yapılması gerekir.

Temel Yaklaşım

- Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, sorumlu tedarik zinciri kapsamında inceleyeceği sistem, faaliyet, risk yönetim ve kontrol mekanizmalarını, **risk odaklı** bir bakış açısıyla ve **önemlilik kriterini** esas alarak yazılı bir plan dâhilinde belirler.
- **Önemlilik**, mesleki bilgi ve tecrübeye dayalı bir mütalaa konusu olup; izleme ve kontrol zayıflıkları ile kontrol eksiklikleri sonucu ortaya çıkan ya da çıkabilecek **hataların, ihmallerin, prosedürlere aykırılıkların ve hukuka aykırı fiillerin** veya Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi ile Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönergede belirtilen diğer esaslara aykırılıkların, denetlenen yükümlünün sorumlu tedarik zincirine olan ya da olabilecek **etkisinin değerlendirilmesidir**.

Denetim Riski

- Denetim riski, sorumlu tedarik zinciri denetçisinin aşağıdaki risklere bağlı olarak doğru sonuç vermemesi olasılığıdır:
- **Yapısal risk:** Yükümlünün, kontrolün olmaması nedeniyle, en azından kayda değer bir kontrol eksikliğinin var olması riskini ifade eder.
- **Kontrol riski:** Kontrolün gerektiği gibi çalışmaması sebebiyle, yükümlünün en azından kayda değer bir kontrol eksikliğini önleyememesi, ortaya çıkaramaması veya zamanında düzeltememesi riskini ifade eder.
 - Önemli veya kayda değer kontrol eksikliği riski: Yükümlünün en azından kayda değer bir kontrol eksikliğinin bulunması riskini ifade eder. Önemli ya da kayda değer kontrol eksikliği riski, yapısal risk ve kontrol riskinden kaynaklanır.
- **Tespit riski:** Sorumlu tedarik zinciri denetçisinin, yükümlünün en azından kayda değer bir kontrol eksikliğini ortaya çıkaramaması riskini ifade eder.
 - Tespit riskini düşürebilmek için uygun denetim tekniklerini kullanılmalıdır.

Bulguların Tasnifi

Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, incelemeleri neticesinde ulaştığı bulgulara konu kontrol zayıflıklarını ve eksikliklerini, önemlilik kavramına göre tasnif ederken aşağıda belirtilen kriterleri kullanır:

- Kontrol Zayıflığı (“Düşük Risk”)
- Kayda değer kontrol eksikliği (“Orta Risk”)
- Önemli kontrol eksikliği (“Yüksek Risk”)

Kontrol Zayıflığı

- Bir kontrolün tasarımının veya işletilmesinin, hataları zamanında önleme ve tespit etmeye olanak sağlamaması durumudur.
- İlgili standartlara uygunluktan ufak sapmalar tespit edilse dahi, denetlenen yükümlü, Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi kapsamında uyumlu sayılabilir.
- Kontrol zayıflıklarına, tedarik zinciri uyum raporunda yer verilmesi zorunlu değildir.
- Yükümlü tarafından kısa sürede giderilebilecek küçük veya idari tutarsızlıklar, bulgu olarak raporlanmayabilir.

Örnek:

- 1) Yükümlünün kontrol sistemi, politikaları, prosedürleri, süreçleri ve uygulamaları ile bağlantılı az rastlanan problemler.
- 2) Tedarik zinciri kapsamında incelenen kıymetli maden tedarikçilerine ilişkin belgelerin tedarik edilmesi süreçlerinde nadiren yaşanan sorunlar.
- 3) Düşük riskli olarak değerlendirilen karşı taraflardan işlemin niteliğine uygun belgelerin talep edilmesine rağmen temin edilememesi.
- 4) Tedarik Zincirinin bütünlüğü açısından düşük riskli olarak değerlendirilebilecek bir sorun.

Kayda Değer Kontrol Eksikliği

- Yükümlünün verilerinin bütünlüğünün, tutarlılığının, güvenilirliğinin ve gerekli durumlarda gizliliğinin sağlanması, faaliyetlerinin devamlılığının teminine olumsuz etki yapması muhtemel bir kontrol zayıflığı veya birkaç kontrol zayıflığının bir araya gelmesi sonucu oluşan önemsiz sayılamayacak eksiklik olarak tanımlanır.

rnek:

- 1) Politika ve prosedürlerin yükümlü tarafından yazılı hale getirilmemesi.
- 2) Yükümlünün tedarik zincirinin, politikalarının, prosedürlerinin, sreğlerinin ve uygulamalarının biręok yönünün ilgili mevzuat kapsamındaki gereksinimlerle uyumlu olmaması.
- 3) Yükümlünün kıymetli maden tedarik zinciri sistemlerinin performansı, politikaları, prosedürleri, sreğleri ve uygulamalarının aynı kök nedene dayandığı, birbiri ile ilgili birden ęok sorunun varlığı.
- 4) Tedarik zinciri kapsamında incelenen kıymetli maden tedarikęilerine ilişkin belgelerin elde edilmesi sreğlerinde sıklıkla yaşanan sorunlar.
- 5) Yükümlünün envanter kontrol mekanizmasıyla ilgili yaşanan sorunlar.
- 6) rneklem seti içerisinde mevzuat ęeręevesinde talep edilip temin edilemeyen belgelerin varlığı.

Önemli Kontrol Eksikliği

- Denetlenenin dönemsel olarak yaptığı raporlamalarında önemli bir yanlışlığın önlenmesini veya düzeltilmesini engelleyecek veya yükümlü bünyesinde yürütülen süreçlerin ve bu süreçlere ilişkin bilgilerin bütünlüğünün ve tutarlılığının, güvenilirliğinin, devamlılığının ve gereken durumlarda gizliliğinin sağlanmasına önemli olumsuz etki yapması kuvvetle muhtemel, bir veya birkaç kontrol zayıflığının bir araya gelmesidir.

Örnek:

- 1) Sorumlu tedarik zinciri uygulamalarının bulunmaması, kıymetli maden tedarik zinciri sistemleri, politikaları, prosedürleri, süreçleri ve uygulamaları üzerinde tekrar eden sistematik bir hatanın varlığı veya herhangi bir kontrolün tasarlanmamış olması.
- 2) Yükümlünün kıymetli maden tedarik zincirindeki riskleri tespit edip değerlendirememesi, risk değerlendirmelerini düzenli olarak gözden geçirmemesi veya risk değerlendirme sonuçlarını üst yönetime rapor etmemesi.
- 3) Yükümlünün kıymetli maden tedarik zincirinde çatışmadan etkilenen ve yüksek riskli alanları belirleyememesi veya yükümlünün risk azaltma stratejisinin uygulanamaması.
- 4) Tedarik zinciri kapsamında incelenen kıymetli maden tedarikçilerine ilişkin belgelerin sistematik olarak istenmemesi ve alınmaması.
- 5) Kıymetli maden işlemlerine ilişkin belgelerin sistematik olarak istenmemesi ve elde edilmemesi.
- 6) Yüksek riskli bölgelerden tedarik edilen kıymetli madenlere ilişkin tedarik zincirlerinde herhangi bir işlemi etkileyen yetersiz dokümantasyon bulunması (işlem kayıtları, karşı tarafça teyit edilemeyen gerçeğe aykırı işlem kayıtları vb.).

Sıfır Tolerans

Sıfır tolerans politikasına herhangi bir uyumsuzluğun tespiti durumunda, bu durum denetçi tarafından **24 saat** içinde yükümlülerin üst yönetimine rapor edilir ve **Bakanlık ile Borsaya bildirilir.**

Aşağıdaki uyumsuzluklardan herhangi biri sıfır tolerans durumu olarak kabul edilir:

- 1) Yükümlüler tarafından denetçinin incelemesinin kısmen veya tamamen engellenmesi.
- 2) Silahlı çatışma, ciddi insan hakları ihlalleri, terörizmin finansmanı veya suç gelirlerinin aklanması ile ilişkili kıymetli maden içerikli malzeme tespit edilmesi.
- 3) Yükümlülerin, değerlendirmenin sonucunu rüşvet teklifi ve benzeri yasadışı ve/veya etik olmayan yollarla etkilemeye çalışması.
- 4) Kıymetli maden tedarik zincirine ilişkin belgelerin, yükümlüler tarafından veyahut yükümlülerin bilgisi ve kabulü ile tahrif edildiğine dair kanıtlar bulunması.
- 5) Yükümlülerin ulusal mevzuata veya çevre, sürdürülebilirlik ve kurumsal yönetim sorumluluklarına uymaması.
- 6) Yükümlülerin denetçiye kasıtlı olarak gerçeğe aykırı beyanda bulunması.
- 7) Bakanlık veya Borsa İstanbul sistemlerinin güvenilirliğini veya bütünlüğünü riske atan herhangi bir işlem veya aksiyonun varlığı.

Bağımsız Güvence Raporunda Yer Alacak Bulgular

- Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, yeterli ve uygun denetim kanıtlarıyla desteklemek suretiyle
 - Kontrol zayıflıklarını,
 - Kayda değer kontrol eksikliklerini,
 - Önemli kontrol eksikliklerini ve
 - Sıfır tolerans politikasına aykırılıklarıraporlar.
- Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, tespitleri ifade ederken, denetim amaçlarının gerektirdiği kadarıyla, bu bulguların **detaylarına** yer verir.
- Kontrol zayıflığı olarak tanımlanan bulgular, sorumlu tedarik zinciri denetçisi tarafından denetlenen yükümlülerin yöneticilerine yazılı olarak iletilir. Sorumlu tedarik zinciri denetçisi bu bulguların denetlenen yükümlülerin yöneticilerine iletildiğine ilişkin ifadeye ve kontrol hedefleri bazında tespit ettiği **kontrol zayıflıklarının sayısına** Bağımsız Güvence Raporunda yer verir.

Bağımsız Güvence Raporunda Yer Alacak Bulgular

- Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, **geçmiş dönemlerde tespit edilmiş ve bir önceki dönem raporunda halen giderilmediği** ifade edilmiş olan tüm bulguları Bağımsız Güvence Raporunda değerlendirir. Bu bulguların son durumlarına, devam edip etmediklerine ve denetlenen yükümlülerin taahhüt ettiği **aksiyon planına uyumuna** ilişkin açıklamalarına Bağımsız Güvence Raporunda yer verir.
- Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, topladığı denetim kanıtlarına dayanarak sahtecilik, kanuna aykırı uygulamalar, sözleşme ihlali, suistimal, çift kayıt sistemi veya mükerrer bilgi sistemleri gibi hallerden bir veya birkaçının bulunduğu kanaatine varırsa, bu hususlara Bağımsız Güvence Raporunda yer verir.
- Bağımsız Güvence Raporunun, tedarik zinciri **uyum raporuna** ilişkin denetim sonuçlarını da içermesi gereklidir.

Bağımsız Güvence Raporlarının Temel Unsurları

- Bağımsız Güvence Raporu denetçi tarafından hazırlanır ve bu rapor ile sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi sonucunun ayrıntıları açıklanır. Kamuya açıklanırken Bağımsız Güvence Raporu ekinde daha önce açıklanmış olsa bile uyum raporuna da yer verilir. Bu rapor yükümlülerin internet sitesinde yayımlanır.
- Bağımsız denetçinin hazırlayacağı Bağımsız Güvence Raporu, denetim tarihi ve denetim dönemini, denetim faaliyetleri ve metodolojisini ve denetim sonuçlarını, zorunlu GDS 3000 açıklamalarını içerir.
- Ayrıca Bağımsız Güvence Raporu, tedarik zinciri uyum raporunun ilgili takvim yılı boyunca yapılan faaliyetlerin ilgili düzenleme ve standartlarla uyumlu olduğunu gösterdiğini, raporun genel sonucunun adil bir şekilde açıklanıp açıklanmadığına dair denetçi sonucunun ve denetçinin yeterlilik şartlarını yerine getirdiğini belirten beyanını içerir.

Güvence Denetim Sonucunun Oluşturulması

Olumlu Sonuç – Şartlı Sonuç – Olumsuz Sonuç – Sonuç Bildirmekten Kaçınma

- Yapılan denetim sonucunda herhangi bir önemli kontrol eksikliğinin bulunmaması ve denetim kapsamında herhangi bir kısıtlama ya da engelleme ile karşılaşılmaması durumunda,

olumlu sonuç

- Yapılan denetim sonucunda en az bir önemli kontrol eksikliğiyle karşılaşmalarına rağmen, bu eksikliklerin denetlenen yükümlülerin sorumlu tedarik zincirinin bütününe veya büyük bir kısmını etkilemediğini düşünmeleri,
- Sonuç bildirmekten kaçınmayı gerektirecek önemde olmamakla birlikte, denetim faaliyetlerini sınırlayan herhangi bir hususun varlığı veya yeni tesis edilmiş bir sistem hakkında yeterince bilgi edinememeleri durumlarında

şartlı sonuç*

* Kayda değer kontrol eksiklikleri için de aksiyon planı oluşturulmalıdır ancak yukarıdaki kapsamdaki önemli kontrol eksikliklere yönelik oluşturulan Aksiyon Planı için takip denetimi de yapılmalıdır.

Güvence Denetim Sonucunun Oluşturulması

Olumlu Sonuç – Şartlı Sonuç – Olumsuz Sonuç – Sonuç Bildirmekten Kaçınma

- Yapılan denetim sonucunda rastlanan önemli kontrol eksikliklerini tek başlarına veya beraber değerlendirdiklerinde,
 - a) Eksikliğin denetlenen yükümlülerin tedarik zincirlerinin bütünü veya büyük bir kısmını etkilediğine ilişkin kanaat edinmeleri veya
 - b) Sorumlu tedarik zinciri denetçisinin gerçekleştirdiği denetimde önemli bir kontrol eksikliğinin tespit edilmesi ve bu eksikliğin uyum raporuna eksik veya yanlış aktarılmış veya hiç aktarılmamış olması durumlarında

olumsuz sonuç*

- Denetim sonucunun oluşturulması için yeterli ve uygun denetim kanıtının elde edilememesi veya denetim çalışmalarında karşılaşılan belirsizlik ve sınırlamaların sonuç belirtilmesini engelleyecek derecede önemli olduğunu düşündükleri durumlarda, sorumlu tedarik zinciri hakkında

sonuç bildirmekten kaçınma

* Yükümlünün sıfır tolerans politikasına aykırı faaliyetleri için de olumsuz sonuç bildirilir.

Yönetim Raporu Muhteviyatı

Yönetim Raporu, Bağımsız Güvence Raporunun yayınlanmasından sonra **en geç bir ay** içerisinde hazırlanır.

- Yükümlülerin ticari unvanı,
- Güvenceye tabi raporlama dönemi,
- Güvence ekibinin mesleki nitelikleri,
- Denetçinin bağımsızlığının doğrulanması,
- Güvence kapsamı ve güvence seviyesi,
- Güvence prosedürlerinin özeti,
- Önemli veya doğal sınırlamalar veya kapsanmayan alanlar,
- Güvence gözlemleri, bulgular ve iyileştirme önerileri,
- Yükümlülerin düzeltici eylem planı ve uygulama ilerlemesi ile ilgili özel gözlemler,
- Güvence sonucu (veya Bağımsız Güvence Raporundaki sonuca atıf),
- Her bir kaynaktan alınan miktarlar (kg cinsinden) dâhil, çıkarılan ve geri dönüştürülmüş kıymetli madenler için menşei ülkeler listesi (bu Yönergede yükümlülük olarak belirtilen çerçevede),
- Yükümlülerin tedarik zinciri kapsamının fiilen hangi unsurları hangi detayda kapsayıp takip ettiği,
- İlgili diğer bilgiler.

Yetkilendirilecek kuruluşlarda aranan şartlar & Sorumlu tedarik zinciri denetçisine ilişkin şartlar

Yetkilendirilecek kuruluşlarda aranan şartlar

MADDE 14 – (1) Yetkili bağımsız denetim kuruluşlarının;

- KGK tarafından Kamu Yararını İlgilendirilen Kuruluşlar olarak yetkilendirilmiş kuruluşlar arasında yer alması,
- Sermaye Piyasası Kurulu tarafından sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetinde bulunmak üzere yetkilendirilmiş olması,
- Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi faaliyetlerini yürütecek düzeyde ikiden az olmamak üzere yeterli sayı ve nitelikte denetçi istihdam etmesi şarttır.

Sorumlu tedarik zinciri denetçisine ilişkin şartlar

MADDE 15 – (1) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi yapmak üzere görevlendirilecek denetçi yardımcısı dışında kalan denetçilerin;

- Üniversitelerin veya denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarının en az dört yıllık lisans programlarını tamamlamış olmaları,
- Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi için yeterli mesleki bilgiye ve denetim alanında en az üç yıllık mesleki tecrübeye sahip olmaları.... ğ) Çalışılan bağımsız denetim kuruluşunda tam zamanlı görev yapmaları, şarttır.

Yeterli Mesleki Bilgi

Sorumlu tedarik zinciri bağımsız denetimi için yeterli mesleki bilgi aşağıdaki hususları ifade eder:

- Kıymetli maden rafinasyonu, ticareti ve piyasalarına ilişkin bilgi.
- Uyum Rehberi başta olmak üzere uyum rehberleri ve programları ilke, prosedür ve teknikleri hakkında bilgi.
- Kıymetli maden tedarik zinciri uygulamalarını ve kıymetli maden tedarik zincirlerini anlama.
- Kambiyo mevzuatı ile ilgili düzenlemeler ve uygulanması hakkında bilgi.
- Suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi ve terörizmin finansmanı ile ilgili düzenlemeler ve en iyi uygulamalar hakkında bilgi.

* 2021 yılı denetimlerinde aranmaz (Geçici Madde) ancak 2022 ve sonrası için aranacak dolayısıyla denetim firmaları buna göre planlamalarını yapmalıdır.

- Sorumlu tedarik zinciri güvence denetim sözleşmesinin herhangi bir nedenle denetime tabi dönemin ilk dört ayı sonuna kadar imzalanamaması halinde, konu en geç durumun ortaya çıktığı tarihi izleyen ilk iş gününde Borsaya bildirilir.
- Yetkili bağımsız denetim kuruluşlarının imzaladıkları sorumlu tedarik zinciri bağımsız denetim sözleşmelerini en geç altı iş günü içinde KGK'ye ve Borsaya göndermeleri zorunludur.

Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesinden Çıkarılma

MADDE 17 – (1) Aşağıda yer alan aykırılıkların herhangi birinin varlığının KGK veya Borsa tarafından tespiti halinde yetkili bağımsız denetim kuruluşu Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesinden, Borsa tarafından aykırılıkların nitelikleri ve önemleri göz önünde tutularak iki yıla kadar geçici veya sürekli olarak çıkartılır:

- a) 14 üncü maddede yer verilen yetkilendirilecek kuruluşlarda aranan şartların kaybedilmesi,
- b) 26/12/2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği’nin 26 ncı maddesinde yer alan ilke ve kurallara uyulmaması,
- c) Denetim planı ve çalışma kâğıtları ile bunları destekleyici diğer bilgi ve belgelerin denetim çalışmasını kanıtlayacak düzeyde bulunmaması,
- ç) Denetimlerde Borsaya bildirilen sorumlu tedarik zinciri bağımsız denetim sözleşmesinde ve sorumlu tedarik zinciri bağımsız denetim kadrosunda yer alanlar dışında fiilen başka denetçilerin görevlendirilmesi,
- d) Uygun denetim tekniklerinin kullanılmaması nedeniyle gerekli denetim kanıtlarının elde edilememesi,
- e) Yetkili bağımsız denetim kuruluşunun, sorumlu tedarik zinciri güvence denetimini yaparken, denetlenen yükümlülerin varlıklarının korunmasını, faaliyetlerin ilgili mevzuata uygun olarak yürütülmesini, sorumlu tedarik zinciri uygulamasının güvenilirliğini, bütünlüğünü ve bilgilerin zamanında elde edilmesini önemli ölçüde olumsuz etkileyecek hususları tespit edemediğinin Borsaca tespit edilmesi halinde, yetkili kuruluşun bu hususların tespit edilememesinde kusurlu olmadığını kanıtlayamaması,
- f) Yapılan sorumlu tedarik zinciri güvence denetim çalışmalarında, sorumlu tedarik zinciri denetim ekibinin dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlilik ve özen, bağımsızlık, güvenilirlik ve mesleğe uygun davranış gibi etik ilkelere uymaması,
- g) Bildirim yükümlülüklerinin zamanında, tam ve doğru olarak yerine getirilmemesi ya da Bakanlıkça, Borsaca veya Borsa tarafından görevlendirilenlerce istenen bilgi ve belgelerin zamanında, istenildiği şekilde tam ve doğru olarak verilmemesi,
- ğ) Hatalı, eksik, yanıltıcı ve gerçeğe aykırı sorumlu tedarik zinciri Bağımsız Güvence Raporu düzenlenmesi,
- h) Mesleki sorumluluk sigortasının sorumlu tedarik zinciri güvence denetimini de kapsayacak şekilde yaptırılmaması,

Bağımsız Denetçinin KASA Uygulamasına Erişimi ve Bildirimler

KASA Bağımsız Güvence Denetçisi Giriş

Kullanıcı Girişi

@ ISIM_SOYISIM_C ✓

Parola

Giriş

Parolamı Unuttum?

Parolamı Unuttum?

Parolanızı sıfırlamak için gerekli bilgileri bu iletişim adresine göndereceğiz.
Başında sıfır olmadan telefon numaranızı giriniz. Ör:
5554443322

Kullanıcı Adı

Kayıtlı Telefon Numarası

TCKN TCKN

Gönder

Kullanıcı Girişi

<https://kasa.borsaistanbul.com>

adresinden kasa uygulamasına giriş yapabilmek için, parolamı unuttum tuşuna tıklamalısınız.

Kullanıcı adı, TCKN ve cep telefonu bilgilerinizi girmenizin ardından cep telefonunuza gelen şifre ile uygulamaya giriş yapabilirsiniz.

Bağımsız Denetim Kuruluşu STZ Bildirim Ekranı-I

The screenshot displays the BISTECH PMD CUSTODY application interface. The top header shows the logo and name. Below it, there are two main menu categories: 'GÜNLÜK İŞLEMLER' (Daily Transactions) and 'HESAP İŞLEMLERİ' (Account Transactions). The 'GÜNLÜK İŞLEMLER' menu is expanded, showing a list of transaction types with plus signs next to them. The 'HESAP İŞLEMLERİ' menu is also expanded, showing a list of reports with plus signs next to them. The 'Bağımsız Denetim Kuruluşu STZ Bildirim' report is highlighted in blue.

≡ GÜNLÜK İŞLEMLER -		≡ HESAP İŞLEMLERİ +	
Metal Hareket İşlemleri	+		
Virman İşlemleri	+		
Tahsissiz Kasa İşlemleri	+		
Teminat Yönetimi	+		
Tescil/Rezerv İşlemleri	+		
STZ İşlemleri	-	STZ Özet/Detay Bilgi Formu	
MB İşlemleri	+	STZ Eğitim Faaliyetleri Bilgi Formu	
ELTAS İşlemleri	+	STZ Aykırılık Bildirim Formu	
EKTS İşlemleri	+	Bağımsız Denetim Kuruluşu STZ Bildirim	
İthalat İşlemleri	+		
Diğer İşlemler	+		

Bağımsız Denetim Kuruluşları KASA uygulamasındaki bildirim formu vasıtasıyla sorumlu tedarik zinciri düzenlemeleri çerçevesinde parametrik olarak yedi farklı ayrı bildirimde bulunabileceklerdir.

7 Mart 2022 tarihinde ekranlar canlıya alınacaktır.

Bağımsız Denetim Kuruluşu STZ Bildirim Ekranı-II

Bağımsız Denetim Kuruluşu STZ Bildirim Formu

Denetim Kurumu :

Bildirim Tarihi :

Bildirim Tipi :

Dosya :

(Dosya uzantısı olarak xls, xlsx, pdf, doc, docx, jpeg, jpg ve png kabul edilmektedir. En fazla 3MB boyutunda tek dosya yüklenebilmektedir.)

Açıklama :

Bildirimde bulunulabilecek alanlar:

- Sözleşme Bildirimi
- Mesleki Sorumluluk Sigortası Bildirimi
- Denetim Personeli Bildirimi
- Sözleşme Feshi Bildirimi
- Bağımsız Güvence Raporu Bildirimi
- Yükümlünün Bilgi ve Belgelerine Erişememe Bildirimi
- Diğer Bildirim

Bağımsız Denetim Kuruluşu Sözleşme Bildirimi

Bağımsız Denetim Kuruluşu STZ Bildirim Formu

Denetim Kurumu :	<input type="text" value="ADT - ALTIN DENETLEME A.Ş."/>
Bildirim Tarihi :	<input type="text" value="8.12.2021"/>
Bildirim Tipi :	<input type="text" value="Sözleşme Bildirimi"/>
STZ Yükümlüsü :	<input type="text" value="--Seçiniz--"/>
Sözleşme İmza Tarihi :	<input type="text"/>
Dosya :	<input type="text" value="Dosya Seçiniz"/> <small>(Dosya uzantısı olarak xls,xlsx, pdf, doc, docx, jpeg, jpg ve png kabul edilmektedir. En fazla 3MB boyutunda tek dosya yüklenebilmektedir.)</small>
Açıklama :	<input type="text"/>

Yetkili bağımsız denetim kuruluşlarının imzaladıkları sorumlu tedarik zinciri bağımsız denetim sözleşmelerini en geç altı iş günü içinde KGK ve Borsaya göndermeleri zorunludur.

KASA uygulaması vasıtasıyla yükümlü ile imzalanan sözleşme imza tarihi ve bildirim tarihi seçilerek Borsaya bildirilir.

2022 yılı için son sözleşme bildirim tarihi **30.04.2022**'dir

Bağımsız Denetim Kuruluşu Denetim Kadrosu Bildirimi

Bağımsız Denetim Kuruluşu STZ Bildirim Formu

Denetim Kurumu : ADT - ALTIN DENETLEME A.Ş.

Bildirim Tarihi : 15.11.2021

Bildirim Tipi : Personel Bildirimi

*Personel adli sicil kaydının yüklenmesi zorunludur.

Personel Bilgileri :

Adı Soyadı	TC Kimlik No	Cep Tel	Yetki Başlangıç Tarihi	Yetki Bitiş Tarihi	Durum	
Ahmet Sakin	56770042389	4565688789	30.11.2021	31.11.2021	Pasif	Ekle

Dosya :

(Dosya uzantısı olarak xls, xlsx, pdf, doc, docx, jpeg, jpg ve png kabul edilmektedir. En fazla 3MB boyutunda tek dosya yüklenebilmektedir.)

Açıklama :

İptal

Tamam

Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimlerinde görevlendirilecek denetim kadrosunun unvan bazında dağılımına ilişkin liste, ve denetim kadrosunda yer alan değişiklikler bu ekran vasıtasıyla bildirilecektir.

Bağımsız Denetim Kuruluşu Liste Ekranı

Bağımsız Denetim Kuruluşu STZ Bildirim Formu

✎ Yeni Bildirim Formu Kayıt

Excel

Denetim Kurumu	Bildirim Tarihi	STZ Yükümlüsü	Bildirim Tipi	Sözleşme İmza Tarihi	Açıklama	Dosya	Kayıt Tarihi	Kayıt Yapan Kullanıcı	Durum
					Detay	İndir			Aktif

Yükümlülere Yaptırım Uygulanabilecek Durumlar

Yükümlülere Yaptırım Uygulanabilecek Durumlar-I

- ❶ İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi tarafından Borsa'ya yapılması gereken bildirimlerin yapılmasında veya zamanında yapılmasında gerekli dikkat ve özenin gösterilmemesi.
- ❷ Yükümlüler tarafından ilgili mevzuat ve Borsa düzenlemeleri çerçevesinde tutulması gereken kayıtların tutulmasında gerekli dikkat ve özenin gösterilmemesi.
- ❸ Yükümlülerin yönetim kurulu ve/veya iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi tarafından, personel tarafından yapılabilecek dâhili ihlal bildirimlerinin gizliliğine ilişkin gereken tedbirlerin alınmaması.
- ❹ İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin mevzuatta belirtilen şartları kaybetmesi veya bu şartları haiz olmadığıнын sonradan anlaşılması veya herhangi bir şekilde görevinden ayrılması halinde yapılan yeni görevlendirmenin süresi içerisinde Borsa'ya bildirilmemesi.

Yükümlülere Yaptırım Uygulanabilecek Durumlar-II

- ❶ İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin herhangi bir nedenle görevinden ayrılması hâlinde ayrılma nedeninin, süresi içerisinde Borsa'ya yazılı olarak bildirilmemesi.
- ❷ Yükümlüler tarafından mevzuat kapsamında düzenlenmesi gereken eğitimlerin, mevzuatta belirlenen asgari düzeydeki konuları içermemesi.
- ❸ Yükümlüler tarafından mevzuat kapsamında düzenlenmesi gereken eğitimlere ilişkin sonuçların Borsa'ya bildirilmemesi.
- ❹ Yükümlüler tarafından sorumlu tedarik zinciri güvence denetim sözleşmesinin herhangi bir nedenle mevzuatta belirtilen süre içerisinde imzalanmaması.

Yükümlülere Yaptırım Uygulanabilecek Durumlar-III

- ④ Yükümlü veya iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi tarafından Borsa'ya yapılması gereken bildirim yapılmamasında veya zamanında yapılmasında kusurlu davranılması.
- ④ Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları ile Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmelik'in 12/A sayılı madde hükümlerine uyum konusunda gerekli dikkat ve özenin gösterilmemesi.
- ④ Yükümlüler tarafından ilgili mevzuat ve Borsa düzenlemeleri çerçevesinde tutulması gereken kayıtların tutulmasında kusurlu davranılması.

Yükümlülere Yaptırım Uygulanabilecek Durumlar-IV

- ④ Yükümlülerin iç kontrol sistemlerine ilişkin tüm politika ve prosedürlerinin, yönetim kurulu onayını haiz olarak yazılı hale getirilmemesi.
- ④ Borsanın belirlediği sayıda iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin yönetim kuruluna bağlı olacak şekilde atanmaması.
- ④ Yükümlülerin atayacakları iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlilerinin uhdesinde satış ve pazarlamayla ilgili olan veya çıkar çatışması yaratabilecek görevlerde bulunulması.
- ④ İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisine mevzuatta belirtilen süreden daha uzun bir süre vekâlet edilmesi.
- ④ Yükümlüler tarafından mevzuatta belirlenen eğitim politikasının oluşturulmaması.

Yükümlülere Yaptırım Uygulanabilecek Durumlar-V

- ❶ Yükümlüler tarafından eğitim faaliyetlerinin mevzuatta öngörüldüğü şekilde yürütülmemesi veya etkin bir şekilde uygulanmaması veya ihtiyaca göre tekrarlanmaması.
- ❷ Bağımsız Güvence Raporunun ve Uyum Raporunun Borsa'ya gönderilmemesi.
- ❸ Bağımsız Güvence Raporunun ve Uyum Raporunun, mevzuatta belirtilen süre içerisinde denetlenen yükümlülerin internet sitesinde yayımlanmaması.
- ❹ Yükümlü veya iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi tarafından Borsa'ya yapılması gereken bildirim kasıtlı olarak yapılmaması veya zamanında yapılmaması.

Yükümlülere Yaptırım Uygulanabilecek Durumlar-VI

- ④ Yükümlüler tarafından ilgili mevzuat ve Borsa düzenlemeleri çerçevesinde tutulması gereken kayıtların kasıtlı olarak tutulmaması.
- ④ Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları ile Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmelik'in 12/A sayılı madde hükümlerine uyum konusunda kusurlu davranılması.
- ④ İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin görev ve sorumluluklarını yerine getirmemesi.
- ④ Yükümlüler tarafından, iç kontrol sisteminin yürütülebilmesi ve tedarik zinciri uyum programının etkin bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla, kurumun büyüklüğü, iş hacmi ve personel sayısı ile karşılaşılabileceği risklerin yüksekliği gibi unsurlar dikkate alındığında, atanan iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi sayısının yetersiz olması veya yeterli sayıda personel ile kaynak tahsisi yapılmaması.

Yükümlülere Yaptırım Uygulanabilecek Durumlar-VII

- ❶ İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin görev ve sorumluluklarını yerine getirirken iyi niyetli, makul ve dürüst bir şekilde, tarafsız ve bağımsız bir irade ile hareket etmemesi.
- ❷ İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin mevzuatta belirtilen şartları kaybetmesi veya bu şartları haiz olmadığı için sonradan anlaşılması veya herhangi bir şekilde görevinden ayrılması halinde yeni görevlendirmenin süresi içerisinde yapılmaması.
- ❸ Yükümlülerin mevzuat kapsamında tutmakla yükümlü oldukları Menşei Ülke Listesi'ni Borsa'ya göndermemeleri.
- ❹ Borsanın iç kontrol ve/veya uyum birimi* kurulması talebinin yerine getirilmemesi.

* Borsa, yükümlünün işlem hacmini, faaliyetlerini vb. dikkate alarak uyum birimi kurulmasını talep edebilir. Ancak mevcut durumda belirlenmiş ölçütler bulunmamaktadır.

Yükümlülere Yaptırım Uygulanabilecek Durumlar-VIII

- ④ Yükümlünün yönetim kurulunun iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin görevlerini yerine getirebilecek yetkiyi ve güvenceyi haiz olmasını sağlamaması.
- ④ Borsa düzenlemelerinde yer alan görev, yetki ve sorumluluklarını yerine getirmediği tespit edilen iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin görevine yükümlünün yönetim kurulu tarafından derhal son verilmemesi.
- ④ Yükümlülerin mevzuat kapsamında tutmakla yükümlü oldukları Menşei Ülke Listesi'ni tutmamaları.
- ④ Sorumlu tedarik zinciri denetçisi tarafından gerçekleştirilen denetimlerde sahtecilik, kanuna aykırı uygulamalar, sözleşme ihlali, suiistimal, çift kayıt sistemi veya mükerrer bilgi sistemleri gibi bulgulara ulaşılması.
- ④ İşlem yapma yetkisinin geçici olarak kaldırılmasına/Rafineri Listesinden geçici çıkarmaya sebebiyet veren bir durumun devam etmesi.

Vaka Örnekleri & CAHRA Tespiti

Vaka Örnekleri - I

- ❸ Bir rafineri, yüksek riskli bir tedarikçiden adını vermeden veya nedenini açıklamadan ayrıldı. Tedarikçi ayrıca yakın zamanda çeşitli yaptırım rejimlerinde listelenmiş bir kişiyle de yakından ilişkiliydi. Bu durumda rafineriden, yaptırım listesinde yer alma tarihinden sonra yaptırım uygulanan kişiden herhangi bir materyal almadığını teyit etmesi ve denetçilerinden bu gerçeği doğrulayan bir güvence beyanı sunması istendi.
- ❸ Başka bir örnekte, denetim süreci Latin Amerika'daki bir tedarikçinin işletme lisansının askıya alındığını ve şirketin komşu bir ülkeye taşındığını ortaya çıkardı. Bu, tedarikçi ile ilişkili olan rafinerinin LBMA'ya söz konusu malzemenin askıya alınmadan önce tedarik edildiğini ve CoO(Menşei Listesi) verilerinin doğru olduğunu göstermesini gerektirdi.
- ❸ Üçüncü bir durumda, denetim, bir rafinerinin tedarikçilerinin OECD Uyum (Due Diligence) Rehberinde tanımlanan tedarik zinciri politikasını imzalamadığını keşfetti. LBMA rafineri ile ortak çalışarak Tedarikçi sözleşmelerinin değiştirileceği bir zaman çizelgesi üzerinde anlaşmalarını sağladı.
- ❸ Bir rafinerinin orta ve üst düzey yönetiminde değişim gerçekleşti, ancak sorumlu tedarik konusunda göreve başlama eğitimi birkaç ay ertelendi. Durum tespiti ve risk azaltma uygulamalarının önemine ilişkin farkındalık eksikliği, rafinerinin sorumlu tedarik uyumu için potansiyel bir risk oluşturuyordu. Denetim süreci bu güvenlik açığını ortaya çıkardı ve rafineri gerekli eğitimi sağlamak için derhal harekete geçti ve gelecekte bunun tekrarlanmasını önlemek için tedbirler aldı.

Vaka Örnekleri - II

PERTH MINT : Olay İnceleme Süreci (IRP)

Perth Mint'in Papua Yeni Gine'deki (PNG) bir kaynaktan materyal tedarik ettiğine ilişkin medya iddialarına yanıt olarak Haziran 2020'de bir IRP başlatıldı. Rafineri şirketi ve denetçileriyle yapılan görüşmeler neticesinde, Perth Mint'in uygun sistemlere ve kontrollere sahip olmasına rağmen, özellikle bu tedarikçi ile olan ilişkilerinde «politika netliği» noktasında eksik kaldığı tespit edildi. Özellikle, rafinerinin ülke ve risk değerlendirme prosedürleri, karşı taraf riskinden ziyade ülkeye göre ağırlıklandırılmış bir değerlendirme sürecini içermesi sebebiyle, rafineri ülke içindeki karşı taraf özelinde bir değerlendirme yapma ihtiyacı duymamış. IRP'nin bir parçası olarak, seçilen bir denetim firması ile ikinci bir özel denetim gerçekleştirilmiştir. İlk denetçi, onaylı denetçiler listesinden çıkarıldı. Denetim seçilen özel bir denetim firması ile gerçekleştirilmiştir. Sıfır tolerans uyumsuzlukları tespit edilmemekle birlikte, rafinerinin yönetim sistemlerindeki iyileştirmeleri ele almak için bir Düzeltici Eylem Planı (Aksiyon Planı) uygulamaya konuldu. Perth Mint, IRP sırasında tam olarak uyum gösterdi ve Ekim 2020'de Düzeltici Eylem Planında belirtilen tüm gerekli iyileştirmeleri uyguladı. Ardından, Perth Mint, risk değerlendirme süreçlerini daha da geliştirmek için ek önlemler getirdi.

Vaka Örnekleri - III

PX PRECINOX : Yasadışı Küçük Ölçekli Madencilik (ASM) İddiaları

Eylül 2020'de Peru polisi, bir suç çetesinin PX Precinox'a yasal olarak çıkarılmış ASM malzemesi sağlayan bir cevher işleme tesisi olan Dynacor aracılığıyla yasa dışı olarak çıkarılan altını akladığını iddia etti. Rafineri, Dynacor ile özel olarak hazırlanmış bir izlenebilirlik sistemi oluşturarak durum tespiti ve kaynak bulma uygulamalarının arkasında durdu. Dynacor'a cevher satan madenciler, hükümete kayıtlı olmak, vergi kimlik numarasına sahip olmak ve bir imtiyaz üzerinde çalışma hakkı da dahil olmak üzere katı bir kriterler listesini karşılamak durumunda kaldı.

PX Precinox, ASM materyallerini Peru'da tedarik etmek için uzun vadeli bir taahhütte bulundu. Dynacor ile olan ortaklığı sayesinde PX Precinox, cıva kullanılmayan ve geleneksel yöntemlerin altını neredeyse iki katına çıkaran kimyasal ekstraksiyon işlemi sayesinde yasadışı pazara çekici bir alternatif sunuyor. Daha yüksek geri kazanım oranı, madencileri cıva kullanarak altını çıkarmak yerine cevherlerini satmaya teşvik ediyor. Polis soruşturması boyunca, PX Precinox, ilgili STZ otoritesini durumdan haberdar etti ve Dynacor'u tedarik eden 500'den fazla ASM madencisiyle olan ilişkisini sürdürdü. Ceza soruşturması, Dynacor veya PX Precinox'a karşı herhangi bir suçlama veya suçlama olmaksızın beş cevher üreticisini içeriyordu.

Vaka Örnekleri - IV

ITALPREZIOSI : Üretiminin Yeniden Denetimi

STZ uyum otoritesi 2018 denetimini, bulgulara olan güven eksikliği nedeniyle reddetti. Sonuç olarak iki yüksek riskli uygunsuzluk için bir yeniden denetim için farklı bir Onaylı Denetçi atandı.

Bu, uyum süreçlerinin genel olarak resmileştirilmesini ve görev ve sorumlulukların yanı sıra belirsizliklerin netleştirilmesini gerektiriyordu. Otorite, uygunsuzlukların nasıl yüksek bir öncelik olarak ele alındığını tartışmak için rafineriyi de ziyaret etti. Rafineri, süreç boyunca ilgili ve şeffaftı.

2018 yılında yapılan yeniden denetimden sonra yeniden denetim ve takip denetimi, 2019 sertifikasyonu ile birlikte olumlu bir şekilde gerçekleştirildi.

Vaka Örnekleri - V

VALCAMBI : BAE Menşeye Ülkesine Yönelik Özel Denetim

2018 verileri, Birleşik Arap Emirlikleri'nden (BAE) tedarik edilen geri dönüştürülmüş altında önemli bir artış içeriyordu. LBMA'nın BAE'yi yüksek riskli bir yetki alanı olarak sınıflandırdığı göz önüne alındığında, rapor Uyum Paneline iletildi. LBMA, GDL rafinerisinin 2018'de BAE'den alınan malzeme işlemlerine odaklanan bir Özel Denetim gerçekleştirdi.

Özel Denetimde herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmedi. Denetçi, GDL rafinerisinin 2018 Uyum Raporunun, tüm önemli yönleriyle, uyumluluğu göstermek için yıl içinde gerçekleştirilen faaliyetleri adil bir şekilde tanımladığı sonucuna varmıştır. LBMA, 2018 RGG sertifikasını Aralık 2019'da yayınladı. 2018 Özel Denetim raporu LBMA'nın web sitesinde yayınlandı.

Vaka Örnekleri - VI

MMTC PAMP : IRP, iş kazalarıyla ilgili medya iddialarına karşı

Tanzanya'daki (önceden Acacia Mining'e ait olan) Kuzey Mara madeniyle ilgili insan hakları ve çevre iddialarına yanıt olarak Haziran 2019'da bir IRP'ye başvuruldu.

İncelemenin bir parçası olarak, otorite bir dizi ilgili paydaşla görüştü ve mümkün olduğunda doğrulama aldı. Otorite, rafineri tarafından üstlenilen uyum sürecinin makul olduğundan ve rafineri tarafından potansiyel ve fiili olumsuz etkileri önlemek ve azaltmak için uygun tedbirlerin alındığı konusunda tatmin olmuştur.

Otorite, özellikle, iyileştirme adımlarının daha ileri düzeyde belirlenmesine yardımcı olmak için Kuzey Mara madeninin bağımsız bir değerlendirmesini üstlenmek üzere rafinerinin uzman danışmanlardan ortak atanmasını memnuniyetle karşıladı. Rafineri baştan sona olumlu bir işbirliği sağladı ve otoriteyi kapsamlı olarak bilgilendirdi.

Bunun yüksek riskli bir maden olduğu ve ilgili tüm tarafların zorluklara rağmen koşulları iyileştirmeye çalıştığı kaydedildi.

LBMA Genel Risk Matrisi

		Risk Seviyesi		
		Düşük	Orta	Yüksek
İşlenen Seviyesi (t)	Ürün	10-50	50-100	>100
Materyal Tipi	Endüstriyel Yan Ürün: Londra İyi Teslimat Külçesinin Çevirimi		Hurda-LSM*	ASM**
Coğrafi Risk	Lokal		Bölgesel	Uluslararası
Pazar Bilgisi	Sorun yok		Küçük sorunlar	Büyük Sorunlar
Lokasyon	Ülke Risk Değerlendirmesine Göre			
İş Modeli	İş Modeli Değerlendirmesine Göre***			

* Büyük ölçekli madencilik ** Zanaatkar işi-Küçük Ölçekli Madencilik ***Rafinerinin nasıl fonlandığını, kontrol altında tutulduğunu ve kimin sahipliğinde olduğunu hesaba katar.

İşlenen Miktar (t)

İşlenen miktara göre risk artar. Örneğin, birden fazla kaynaktan gelen büyük bir işleme miktarı, tek bir kaynaktan gelen nispeten küçük miktardan daha riskli olacaktır.

Malzeme Türü

Hammadde malzemesinin kökenini belirlemek için gereken durum tespiti miktarı ham madde miktarıyla orantılı olarak riski artırır. Örneğin; bir finans kuruluşundan alınmış eski Muaf Kıymetli Maden stokları , birden fazla ASM'den alınmış materyaldan daha az özenli durum tespiti gerektirecektir.

Coğrafi Risk

Bir rafineri, rafinerinin bulunduğu bölgeden mevzuat, gümrük (ithalat / ihracat ve ayrıca gelenekler) ve hatta dil gibi farklı özelliklere sahip bölgelerden malzeme aldığı risk artar.

Pazar Bilgisi

Bir rafineri alışılmadık bir şekilde hareket ediyorsa, pazar bilgisi daha riskli davranışları işaret ediyor olabilir. Örneğin, geleneksel olarak yalnızca endüstriyel yan ürünler rafine eden bir işletme birden fazla madenden çıkarılan malzemeyi işlemeye başlarsa.

İş Modeli

Bu daha öznel bir risk kategorisidir; ancak bir rafineri pazardaki seviyesini koruyabilmesi için belli bir girdi düzeyine güvenirse, genelde daha fazla risk iştahına sahiptir.

LBMA Ülke Risk Matrisi

	Tanımlama	Kaynak
Kategori 1	Aşırı Risk (ABD, Birleşik Krallık, Avrupa Birliği ya da Birleşmiş Milletler) yaptırımlarına maruz kalmış	İlgili Risk
Kategori 2	Dodd-Frank	Bölüm 1502
Kategori 3	Çatışma	Heidelberg Çatışma Barometresi
Kategori 4	Bilinen Olaylar	Pazar Bilgisi
Kategori 5	Bilinen bir olay yok	

CAHRA'ların Tespiti

- Responsible Minerals Initiative tarafından hazırlanan “Examples Of Procedures To Identify Conflict-affected And High-Risk Areas” rehberine göre CAHRA'lar en azından aşağıdakileri içermelidir:

1

Demokratik Kongo Cumhuriyeti (DRC) ve dokuz komşu ülkesi; Angola, Burundi, Orta Afrika Cumhuriyeti, Kongo Cumhuriyeti, Ruanda, Güney Sudan, Tanzanya, Uganda ve Zambiya

2

Avrupa Birliği Yönetmeliği 2017/821'in 14.2 Maddesi uyarınca Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan CAHRA'ların endikatif ve kapsamlı olmayan listesi

• Bkz <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32018H1149>

• <https://www.cahraslist.net/cahras>

3

Şirketin CAHRA prosedürlerinin uygulanmasına ve Kırmızı Bayrak incelemesine dayalı olarak yüksek riskli olarak belirlediği diğer alanlar

CAHRA'ların Tespiti

🌐 Önemli bazı açık kaynaklar:

- INFORM Risk Index
 - <https://drmkc.jrc.ec.europa.eu/inform-index>
- Heidelberger Institut für Internationale Konfliktforschung e.V. / Conflict Barometer
 - <https://hiik.de/conflict-barometer/current-version/?lang=en>
- Uppsala Conflict Data Program
 - <https://ucdp.uu.se/encyclopedia>
- Rulac - Geneva Academy
 - <https://www.rulac.org/browse/map>

🌐 RMI's Global Risk Map (üyelere özel)

- <http://www.responsiblemineralsinitiative.org/minerals-due-diligence/risk-management/rmi-global-risk-map/>

- 🌐 Yükümlüler, Dünya Mirası (World Heritage Site) listesine dâhil olan bir alandan kıymetli maden tedarik edemezler ve buna ilişkin gerekli tedbirleri alırlar
- 🌐 Tespit kriterleri belirlenmeli – İlgili kaynaklar ortaya konulmalı- Sürekli Gözden Geçirilmeli

❗ Bkz. OECD Uyum Rehberi Ek III - Riskin Azaltılması için Önerilen Tedbirler ve İyileşmenin Ölçülmesine Yönelik Göstergeler

TEDARİK ZİNCİRİ POLİTİKASI – RÜŞVET, VE MADENLERİN MENŞEİ HAKKINDA GERÇEĞE AYKIRI BEYAN

RİSKİN AZALTILMASI:

Maden/rafineri şirketleri, başta KOBİ'ler olmak üzere tüm tedarikçilerin çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerin madenlerine ilişkin sorumlu tedarik zincirleri için belirlenmiş uyum ilkelerini uygulama kapasitelerine sahip olmalarını sağlamak üzere mesleki kuruluşlar, değerlendirme ekipleri veya diğer uygun araçlarla işbirliğinde bulunabilir.

İYİLEŞMENİN ÖLÇÜLMESİ İÇİN ÖNERİLEN GÖSTERGELER: İyileşme göstergeleri, Rehberde yer alan süreçler temel alınarak belirlenmelidir. Örneğin göstergeler, rafineri sonrası seviyede ifşa edilen bilgileri, geçerli tedarik zinciri şeffaflık sisteminin veya gözetim zincirinin mahiyetini, özellikle gözetim zinciri ve şeffaflık sistemlerince üretilen bilgilerin teyit edilmesi amacıyla tedarik zinciri risk değerlendirmeleri ve yönetiminin biçimini/mahiyetini ve şirketin tedarik zinciri uyum çalışmasına yönelik kapasite eğitimlerine ve/veya diğer endüstriyel girişimlere katılımını içerebilir.

TEDARİK ZİNCİRİ POLİTİKASI – KARA PARA AKLAMA

RİSKİN AZALTILMASI:

Maden/rafineri şirketleri, aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirmek amacıyla kendi başlarına ya da mesleki birlikler, ortak değerlendirme ekipleri veya diğer uygun araçlar yoluyla aşağıda önerilen risk azaltma tedbirlerini uygulamayı düşünebilir:

- şüpheli davranış ve faaliyetleri tespit etmek amacıyla tedarikçi, müşteri ve işlem tehlike işaretleri geliştirmek;
- tüm tedarikçilerin, iş ortaklarının ve müşterilerin kimliklerini tespit edip bunları teyit etmek;
- suça yönelik şüpheli faaliyet ve davranışları yerel, ulusal, bölgesel ve uluslararası kanun makamlarına bildirmek.

Detaylı yönergeler için bkz. Mali Eylem Görev Gücü, Kara para aklama ve terör finansmanı ile mücadeleyle yönelik risk odaklı yaklaşım rehberi.

İYİLEŞMENİN ÖLÇÜLMESİ İÇİN ÖNERİLEN GÖSTERGELER: İyileşme göstergeleri, Rehberde yer alan süreçler temel alınarak belirlenmelidir. Örneğin olası göstergeler, tedarik zinciri politikasını, rafineri sonrası seviyede ifşa edilen bilgileri, geçerli tedarik zinciri şeffaflık sisteminin veya gözetim zincirinin mahiyetini, özellikle gözetim zinciri ve şeffaflık sistemlerince üretilen bilgilerin teyit edilmesi amacıyla tedarik zinciri risk değerlendirmeleri ve yönetiminin biçimini / mahiyetini ve şirketin tedarik zinciri uyum çalışmasına yönelik kapasite eğitimlerine ve/veya diğer endüstriyel girişimlere katılımını içerebilir.

**BORSA
İSTANBUL**

Yatırıma Değer!

Soru ve görüşleriniz için:
kmktm_info@borsaistanbul.com

Saygularımızla